

I. PŘÍLOHA

SEZNAM ÚPLNÝCH SLOVENSKO-ČESKÝCH LEXIKÁLNÍCH MEZIJAZYKOVÝCH HOMONYM (mezijazyková homonyma a paronyma)

<p>barbora, -y, 2. mn. -<i>bôr</i> ž. zastar.</p> <p>1. basa, káča</p>	<p>barbora, -y ž.</p> <p>1. dora (nadávka hlúpej žene)</p>
<p>besednica, -e, 2. mn. -<i>níc</i> ž.</p> <p>1. fejton, fejton</p> <p>2. zastar. besídka (zábavná časť novin)</p>	<p>besednice -e ž.</p> <p>1. besedníčka</p>
<p>blikat' i blinkat', -á, -<i>ajú</i> nedok. expr.</p> <p>1. blikat</p>	<p>blinkat -<i>ám -ají</i> nedok.</p> <p>1. det. vrackat', grckat'</p>
<p>burina, -y ž.</p> <p>1. plevel, býlí</p>	<p>buřina¹ -y ž.</p> <p>1. bot. srdcovník (Leonurus L.): <i>b. jablečnikovitá</i> srdcovník jablčnikovitý</p> <p>buřinka, buřina² -y ž.</p> <p>1. hovor. pinč (tvrdý okrúhly čierny pánsky klobúk staršieho typu)</p>
<p>cár, -a, 1. mn. -<i>i/-ovia</i> m.</p> <p>1. car</p>	<p>cár -<i>u</i> m.</p> <p>1. franforec, trhanec, zdrap, handra: <i>c. papíru</i> zdrap papiera; <i>roztrhat prapor na c-y</i> roztrhat' zástavu na franforce; expr. <i>chodit</i> <i>v cech</i> chodiť v handrách, v zdrapoch; pren. expr. <i>c-y mračen</i> franforce, zdrapy mračien</p>
<p>celkom prísl.</p> <p>1. docela, zcela ◇ hovor. expr. <i>celučičkom c.</i> nadobro</p>	<p>celkem¹ čast.</p> <p>1. vcelku; celkove: <i>c. vzato</i> keď sa to vezme vcelku; <i>bylo mi to c. jedno</i> bolo mi to vcelku (iné je celkom!) jedno; <i>je to c. bezvýznamné</i> je to vcelku bezvýznamné; <i>je to c. porádný člověk</i> vcelku je to poriadny člověk</p> <p>celkem² prísl.</p> <p>1. dovedna, spolu, vcelku: <i>c. deset lidí</i> spolu desať ľudí; <i>c. desetkrát</i> dovedna desaťkrát</p>
<p>cvikačky -<i>čiek</i> ž. pomn.</p> <p>1. hovor. píchačky, píchací hodiny</p>	<p>cvikačka -y ž.</p> <p>1. obuv. napínačka, napínací stroj, slang. cvikačka</p>

<p>čajka, -y, 2. mn. -jok ž.</p> <p>1. zool. racek</p>	<p>čejka -y ž.</p> <p>1. zool. cíbik: č. <i>chocholata</i> cíbik chochlatý (Vanellus)</p>
<p>čakan, -a m.</p> <p>1. krumpáč</p>	<p>čakan -u m.</p> <p>1. valaška</p> <p>2. čugaňa, čagan</p>
<p>červenec, -nca, obyč. v mn. července m.</p> <p>1. zastar. měďák, měděný peníz</p>	<p>červenec -nce m.</p> <p>1. júl</p>
<p>čípkový příd.</p> <p>1. krajkový</p>	<p>čípkový příd.</p> <p>1. čapíkový: lingv. č-é <i>souhlásky</i> čapíkové (uvulárne) spoluhlásky</p>
<p>čmel, -a, 1. mn. -le m.</p> <p>1. zool. čmelák</p>	<p>čmel -a m.</p> <p>1. zool. švola (drobný cudzopasný hmyz, Mallophaga); všička</p>
<p>darebáčiť, -im, -ia nedok.</p> <p>1. lenošiť</p>	<p>darebačiť, -ím -í nedok.</p> <p>1. odrončiť, byť ničomníkom, pľuhákom, lumpom: <i>darebačil, pil a hrál</i> odrončil, pil a hral</p> <p>2. expr. nezbedničiť, robiť, vystrájať pestvá, lapajstvá: <i>děti darebačí</i> deti nezbedníci, vystrájajú</p>
<p>dokúriť¹, -im, -ia dok.</p> <p>1. přestat topit</p> <p>dokúriť², -ím, -ia dok.</p> <p>1. expr. přihnát se</p>	<p>dokouřit -ím -í dok.</p> <p>1. dofajčiť: <i>d. cigaretu</i> dofajčiť cigaretu</p>
<p>dúl, -a, 6. j. -e m.</p> <p>1. lid. dobytčí mor (prasat i jiných domácích zvířat)</p>	<p>dúl <i>dolu</i> m.</p> <p>1. baňa: <i>uhelný d.</i> uhoľná baňa</p> <p>2. zried. dol (dolná časť vlnovky, najnižší bod): <i>vrch a d. mořských vln</i> vrch a dol morských vln ◇ <i>být přes hory a doly</i> byť za horami a dolami; <i>ten obchod je zlatý d.</i> ten obchod je zlatá baňa; expr. <i>slibovat hory doly</i> sľubovať horydoly</p>

<p>dievka, -y, 2. mn. -vok ž.</p> <p>1. <i>děvče</i>: <i>stará d.</i> stará panna $\diamond$ <i>za dievky</i> jako <i>děvče</i> (za svobodna)</p> <p>2. hovor. dcera: <i>d. moja</i> dcero moje</p> <p>3. <i>děvečka</i> (služebná) expr. hovor. (v oslovení) <i>d. moja</i> děvečko moje, děvečko zlatá</p>	<p>děvka -y ž.</p> <p>1. pejor. pobehlica, cundra: <i>utratiť všetchno s dmi</i> premrhať všetko s pobehlicami; <i>prodejné děvky</i> predajné ženy</p> <p>dívka -y ž.</p> <p>1. dievča, dievčina, slang. deva: <i>ženy a dívky</i> ženy a dievčatá; <i>dívčin úsměv</i> úsmev dievčiny, dievčaťa; <i>šel se svou dívkou</i> šiel so svojím dievčaťom (milou)</p>
<p>dováľat', -am, -ajú dok.</p> <p>1. <i>čo</i> (válením někam dopraviť) <i>dovalit</i></p> <p>2. <i>čo, koho</i> (zašpinit) <i>uválet</i></p> <p>3. zříd. <i>čo</i> rozbořit: <i>d. múr</i></p>	<p>doválet -ím -ejí dok.</p> <p>1. <i>doval'kat'</i>: <i>d. nudle</i> doval'kat' rezance</p>
<p>dračka, -y, 2. mn. -čok ž.</p> <p>1. <i>dračka</i></p> <p>2. <i>dříčka</i>, <i>vyděračka</i></p> <p>3. <i>dříčka</i></p>	<p>dračka¹ -y ž.</p> <p>1. <i>páračka</i> (žena párajúca perie)</p> <p>dračka² -y ž.</p> <p>1. hovor. expr. <i>dračka</i>, <i>ruvačka</i> (bitka)</p> <p>2. dračky -ček pomn. # <i>páračky</i>: <i>chodit na dračky</i> chodiť na páračky $\diamond$ <i>jít na dračku</i>, <i>být (jako) na dračku</i> ísť na dračku, <i>byť (ako) na ruvačku</i> (mať dobrý odbyt)</p> <p>dračka³ -y ž.</p> <p>1. zastar. ob. <i>trieska</i>: <i>mít na zátop dost draček</i> mať na podkúrenie dost triesok; <i>svítit si dračkou</i> svietiť si lúčom; stav. <i>lata</i></p>
<p>drap, -u m.</p> <p>1. nář. <i>sráz</i></p>	<p>drap cit.</p> <p>1. draps, chňap: <i>ja drap po chlapovi</i> ja draps po chlapovi</p> <p>dráp -u m.</p> <p>1. pazúr: <i>šelma zatíná drápy do kořisti</i> šelma</p>

	<p>zatína pazúry do koristi; expr. <i>mít velké, dlouhé, neostříhané drápy</i> mať veľké, dlhé, neostrihané pazúry, paznechty (nechty)</p> <p>2. expr. škrabanec: <i>krvavý d. na tváři</i> krvavý škrabanec na tvári ◇ expr. <i>držet, mít někoho v drápech</i> držať, mať niekoho v pazúroch; <i>padnout, dostat se někomu do drápů</i> dostať sa dakomu do pazúrov; <i>ukazovat drápy</i> ceriť, ukazovať zuby, vystrkovať, vytŕčať rohy, rožky, pazúry (prejavovať silu; dravosť, moc)</p>
<p>drievece, -a, 2. mn. -vec, nář. i drevce, -a, 2. mn. -viec s.</p> <p>1. zdrob. dřívko</p>	<p>dřevce -e s.</p> <p>1. hist. kopija</p> <p>2. <i>boží d.</i> ľud. názov božie drievko (Artemisia abrotanum)</p>
<p>fanta, -y, 2. mn. <i>fánt</i> ž.</p> <p>1. hovor. expr. <i>fantaz: pochyťí, nadíde ho f.</i> chytá se ho f.</p>	<p>fant -u m.</p> <p>1. ob. záloha (pri hre): <i>hrát na f-y</i> hrať sa na zálohy</p>
<p>fikat', -ám, -ajú nedok.</p> <p>1. fňukat, vzlykat</p>	<p>fikat -ám -ají nedok.</p> <p>1. hovor. expr. (čo; čo čím) (rýchlo) stružlikat'; pren. <i>proháněli se na kolech, jen to fikalo</i> preháňali sa na bicykloch, len tak fičalo, frčalo</p>
<p>fľak, -u m. hovor.</p> <p>1. flek, skvrna: <i>atramentový f.</i> inkoustová skvrna ◇ <i>na f-u</i> na fleku, na místě</p> <p>2. flek, záplata</p>	<p>flák¹ cit.</p> <p>1. bác, fác (označuje zvuk vznikajúci pri hromadnom údere, pri ťapnutí, šľahnutí, čľapnutí ap.)</p> <p>flák² -u, flákanec -nce m. ob. expr.</p> <p>1. kusisko, oval, okrušisko, falat: <i>f. slaniny</i> oval slaniny</p> <p>2. i fláka -y ž. úder, plesk, tresnutie, čapnutie, packa: <i>dvě fláky na ruku</i> dve packy na ruku</p>
<p>hájný příd.</p> <p>1. hajní: bot. <i>lipnica h-a</i> lipnice h.</p>	<p>hajný -ého m.</p> <p>1. star. hájnik</p>
<p>hať, -te ž.</p>	<p>hať -ti/-tě ž.</p>

<p>1. hráz: <i>mlynská, rybničná h.</i></p> <p>2. stav. jez: <i>kamenná h.</i></p> <p>3. mez (ohrada z křoví, obyč. na okraji pole n. na mezi)</p>	<p>1. fašina (zvázok prútov na spevňovanie mokrého terénu, brehov, ciest v močiaroch ap.)</p>
<p>hegat', -ám, -ajú nedok. expr. často neos.</p> <p>1. čím, zřid. i čo, <i>koho</i> kodrcat, drkotat: <i>voz hegá</i> vůz drkotá; <i>vozom hegalo</i> $\diamond$ <i>hegalo v ňom</i> (od srachu, prekvapenia) lomcovalo v něm...</p>	<p>hekat -ám -ají nedok.</p> <p>1. expr. ochkať, jajkať, stukať: <i>h. námahou</i> ochkať od námahy; <i>h. bolesti</i> jajkať, stukať od bolesti; pren. <i>má se dobře a přesto heká</i> má sa dobre, a jednako (stále) jajká</p>
<p>horák, -a m.</p> <p>1. hořák</p>	<p>horák -a m.</p> <p>1. vrchár</p>
<p>hore</p> <p>I. přísl. 1. nahoře: <i>hore na kopci</i> $\diamond$ <i>hovor. držat' nos h.</i></p> <p>2. vzhůru: <i>krácat' h.</i> $\diamond$ <i>ruky h.!</i> <i>h. hlavu!</i>; <i>pliest' hore-dolu</i> žvanit páte přes deváté; <i>chodit', behat' hore-dolu...</i> sem tam; <i>obrátit' niečo čím hore, tým dolu...</i> vzhůru nohama</p> <p>II. předl. se 7. p. 1. vzhůru: <i>stúpat' h. schodmi</i> stoupat nahoru po schodech; <i>hovor. h. nohami</i>; <i>hovor. už je h. nohami</i> už je vzhůru bradou</p> <p>III. cit. 1. vzhůru (vyjadřuje výzvu, pobídnutí do něčeho): <i>hore!</i>, <i>hore sa!</i> vstávej! vstávejte!</p>	<p>hoře -e s.</p> <p>1. kniž. žiaľ, horkost': <i>mít velké h. mat' velký žiaľ</i>; <i>h-m mu puká srdce</i> od horkosti, od žiaľu mu puká srdce</p>
<p>horečnatý příd.</p> <p>1. chem. hořčnatý</p>	<p>horečnatý příd.</p> <p>1. horúčkovitý: <i>h-é onemocnění</i> horúčkovité ochorenie</p>
<p>horký¹, 2. st. <i>horkejší</i> příd.</p> <p>1. hořký: (o chuti) <i>h-é mandle</i> $\diamond$ <i>prehltnúť h-ú pilulku</i> polknout...; (bolestný) <i>h. žiaľ</i> $\diamond$ <i>ronit' h-é slzy</i></p> <p>horký² příd.</p> <p>1. obyč. ve jmenných větách jakýpak: <i>Že vraj maľuje. Horká jeho maľba.</i></p>	<p>horký 2. st. <i>-rčejší</i> příd.</p> <p>1. horúci: <i>h. čaj</i> horúci čaj; <i>h. letní den</i> horúci letný deň; geogr. <i>h-é pásma</i> horúce pásma</p> <p>2. expr. prchký, prudký, vášnivý: <i>h. boj</i> vášnivý boj $\diamond$ <i>chodit okolo něčeho jako kočka kolem h-é kaše</i> chodit', obchádzať okolo dačoho ako mačka okolo horúcej kaše; <i>žádná kaše se nejí tak h-á, jak se uvaří</i> kaša,</p>

<p>horký³, horky, horkýže, zříd. i horkýtam, horkýžetam část. s významem odporovacím</p> <p>1. kdeže, kdepak: <i>prišiel už? – horkýže</i>; ve spojení <i>horký nie, horkýže nie</i> jakpak ne: <i>bolí? – h. nie</i></p>	<p>polievka sa nikdy neje taká horúca, aká, ako sa uvarí; <i>mít h. den</i> mať horúci deň; (<i>způsobit někomu h-é chvíle</i> (pripraviť dakomu) horúce chvíle; <i>připravít někomu h-ou lázeň</i> pripraviť dakomu horúcu sprchu; <i>šít něco hou jehlou</i> šít horúcou ihlou (o ledabolej robote); (<i>tady je h-á půda</i> (tu je) horúca zem (pod nohami); expr.: <i>mít h-ou krev</i> mať horúcu krv; <i>on je h-á hlava</i> on je horúca hlava (unáhlený)</p>
<p>horko prísl.</p> <p>1. hořce</p>	<p>horko¹ 2. st. <i>-rčejí</i> prísl. v přísudku</p> <p>horko² -a s.</p> <p>1. horúčava: <i>pracovat v h-u</i> pracovať v horúčave ◊ <i>polilo mě h.</i> obliala ma horúčava, oblialo ma, obliat ma var</p>
<p>horkost¹, <i>-ti</i> ž.</p> <p>1. hořkost ◊ <i>vypít kalich h-i až do dna</i></p>	<p>horkost -i ž.</p> <p>1. horúčost¹, horúčava: <i>cítí h. ve tvářích</i> cíti horúčavu na lícach</p>
<p>horník, <i>-a</i>, 1. mn. <i>-ci/-ky</i> m.</p> <p>1. kart. svříšek, filek</p>	<p>horník -a m.</p> <p>1. baník</p>
<p>chudina, <i>-y</i>, 2. mn. <i>-dín</i> ž.</p> <p>1. chuděra</p>	<p>chudina¹ -y ž.</p> <p>1. hromad. bedač, chudoba: <i>venkovská ch.</i> dedinská bedač</p> <p>chudina² -y ž.</p> <p>1. bot. chudôbka (Draba)</p>
<p>chytr prísl.</p> <p>1. rychle</p>	<p>chytře prísl.</p> <p>1. prefíkane, prešibane; šikovne</p>
<p>jaro prísl.</p> <p>1. jaře</p>	<p>jaro -a s.</p> <p>1. jar: <i>na jaře kvetou stromy</i> na jar kvitnú stromy; <i>z jara</i> (pís. i zjara) z jari; <i>k jaru</i> na jar; <i>Pražské j.</i> Pražská jar ◊ <i>jedna vlaštovka j. nedělá</i> bez jednej lastovičky bude leto</p>
<p>jednat¹, <i>-ám, -ajú</i> nedok.</p>	<p>jednat -ám -ají nedok.</p>

<p>1. <i>čo</i>, zastar. i <i>koho</i> dohadovať, smlouvať (o ceně při koupi n. prodeji)</p>	<p>1. postupovať, konať: <i>dobře, špatně</i> j. dobre, zle postupovať 2. počínať si, správať sa, vystupovať: j. <i>slušně, hrubě</i> správať sa slušne, hrubo 3. (s kým) správať sa k dakomu, zaobchodiť, zaobchádzať s dakým: <i>umět j. s lidmi</i> vedieť zaobchádzať s ľuďmi 4. (o čem; s kým o čem) rokovať, prerokúvať, prerokovávať: j. <i>o něčem na schůzi</i> rokovať o dačom na schôdzke 5. (o kom, o čem) zaoberať sa dačím, dakým: <i>knihá jedná o technice</i> kniha sa zaoberá technikou 6. zjednávať, najímať, brať (na roboty): j. <i>čeled'</i> na žně zjednávať čel'ad' na žatvu 7. zaobstarávať si, obstarávať si: j. <i>si nové šaty a prádlo</i> zaobstarávať si nové šaty a bielizeň</p>
<p>jeseň, <i>-ne</i> ž. 1. podzim, jeseň</p>	<p>jesen <i>-a</i> m. 1. zool. <i>jelec jesen</i> jalec tmavý</p>
<p>káča i kačiča, <i>-ača</i>, 1. mn. <i>-atá/-ence</i>, 2. <i>-at/-eniec</i> s. 1. káče</p>	<p>káča¹ <i>-i</i> ž. 1. ob. expr. kača, dora (o hlúpej žene) káča² <i>-i</i> ž. 1. vlk (det. hračka) 2. tech. navíjač 3. arg. ~ = verthajmka, kasa (nedobytná pokladnica)</p>
<p>kadit', <i>-í, -ia</i> nedok. 1. čadit, čoudit</p>	<p>kadit <i>-ím -í</i> nedok. 1. zastar. vykiadzať 2. hrub. špiniť, fákať: <i>dítě kadí do kalhot</i> dieťa špiní, púšť'a do nohavíc</p>
<p>kach, <i>-u</i> m. hovor. 1. koňský kašel</p>	<p>kách príd. neskl. 1. ob. expr. hř (prenáhlený) ◇ <i>být kách</i> byť hř</p>
<p>kálat', <i>-am, -ajú</i> nedok.</p>	<p>kálet <i>-ím -ejí</i> nedok.</p>

1. čo štípat $\diamond$ <i>niekomu na chrbte drevo k. na někom dříví štípat</i>	1. špiniť (vypúšťať z tela výkaly) 2. kniž. a expr. (na co) kašľať, fákať: <i>k. na pravdu kašľať na pravdu; ty na všetno káliš ty na všetko fákaš</i>
kamenica , -e, 2. mn. -níc ž. 1. kamenná nádoba, kameňák 2. kamenný dŕm	kamenice -e ž. 1. zried. kamenárka
kancelár , -a m. 1. kancléř	kancelář -e ž. 1. kancelária: <i>přijímací k. přijímacia kancelária; K. prezidenta republiky</i> Kancelária prezidenta republiky; <i>Čs. tisková k. Čs. tlačová kancelária</i>
kapsička , -y, 2. mn. -čiek ž. 1. zdrob. taštička	kapsička -y ž. zdrob. 1. vrecko, vrecúško: <i>k. u vesty vrecko na veste</i>
kapusta , -y ž. 1. zelí $\diamond$ <i>pustiť capa do k-y udělat kozla zahradníkem</i>	kapusta -y ž. 1. kel: <i>dušená k. dusený kel; bot.: k. kadeřavá kel kučeravý; růžičková k. ružičkový kel</i>
kapustný i kapustový příd. 1. zelný	kapustový příd. 1. kelový: <i>k-é karbanátky kelové fašírky</i>
kapustička , -y, 2. mn. -čiek ž. zdrob. 1. expr. zeličko	kapustička -y ž. zdrob. 1. kelík, kelíček
kázeň , -zne, 2. mn. -zní ž. 1. kázání (řeč) 2. (bez mn.) kázání, napominání: <i>držat' někomu k. dělat někomu k.</i>	kázeň -zně ž. 1. disciplína: <i>porušíť pracovní k. porušíť pracovní disciplínu</i>
klepec , -pca m. 1. past	klepec -pce m. 1. poľnohosp. vnútrak
kliešte , -tí ž. pomn. 1. kleště $\diamond$ <i>k-ami ťahať něčo z někoho (slová priznanie)</i>	klišťe -te s. 1. kliešť: <i>zool. k. lužní kliešť lužný</i> (<i>Haemaphysalis conciura</i>) $\diamond$ <i>držet se někoho jako k. držať sa někoho ako kliešť, ako pijavica, ako voš kožucha</i>
klík , -a m.	klik -u m.

1. klíček (rostliny)	1. tel. kľuk
kľuk , -u m. 1. tel. dřep	kluk -a m. hovor. 1. chlapec: <i>venkovský k.</i> vidiecky chlapec; fam. <i>náš k. je už ženatý</i> náš chlapec (syn) je už ženatý; expr. <i>děvče má hlavu plnou kluků</i> dievča má hlavu plnú chlapcov; expr. <i>kluci, držte se!</i> chlapci, držte sa 2. kart. slang. dolník
koleso , -a, 2. mn. -lies s. 1. kolo: <i>mlynské k.</i> ; <i>k. na hriadeli</i> ◇ <i>byť piatym k-om na voze</i> ; <i>pamätať na zadné k-a</i> ; <i>k. sa obrátilo</i> ; (včec podobná kolu) <i>k. drôtu</i> kolo drátu; <i>k-á na vode</i> ; <i>krútiť sa v k-e</i>	kolesa -y ž. 1. star. brička
kolibka , -y, 2. mn. -biek i kolibôčka , -y, 2. mn. -čok ž. 1. kolibička	kolébka , hovor. kolíbka -y ž. 1. kolíska: <i>dětská</i> , <i>vyřezávaná k.</i> detská, vyrezávaná kolíska; (v pomenovaniach vecí): kuch. <i>k. na sekání potravin</i> obojručný sekáčik; star. <i>pijáková k.</i> pijaková kolíska; kniž. iba <i>kolébka</i> kolíska (rodisko): <i>tato vesnička je k-ou velkého básníka</i> táto dedinka je kolískou veľkého básníka ◇ <i>od k-y do hrobu</i> od kolisky po hrob; <i>stát u kolébky dělnického hnutí</i> stát' pri kolíske robotníckeho hnutia
kosák , -a m. 1. srp: <i>kosák a kladivo</i>	kosák -a m. 1. expr. drozdík 2. zastar. ob. expr. chlapík
kôstočka , -y, 2. mn. -čiek ž. 1. zdrob. pecička	kůstečka -y ž. zdrob. 1. kostička kostička -y ž. zdrob. 1. kocôčka
krk cit. 1. kvak, kvák (napodobuje hlas žáby)	krk' cit. 1. grg (zvuk pri grganí, rihaní) 2. krá, krá-krá (zvuk vydávaný krkavcami)

krk² -u m.

1. krk: (časť tela) *dlouhý, hubení k. dlhý, chudý krk; poplácat koně po k-u potľapkať koňa po krku; zakroutit k., k-em (kohoutovi) vykrútiť krk (kohútovi);* (časť veci) *k. basy krk basy*

2. hrdlo: *bolení v k-u bolesť v hrdle, bolenie hrdla; vysychá mi v k-u vysychá mi v hrdle*

3. expr. *gágor, hrdlo* (osoba al. zviera vyžadujúce starostlivosť): *mít doma pět hladových krků mať doma päť hladných gágorov, krkov; vlaštovky živily tři krky v hnízdě lastovičky chovali, živili tri hladné hrdlá v hniezde* ◇ *pověsit se někomu na k. zavesiť sa dakomu na krk; položit, nasadit někomu nůž na k. stúpiť dakomu na krk, priložiť dakomu nôž na krk; zakroutit k., k-em někomu vykrútiť krk, krky dakomu; expr. strkat někomu peníze do k-u pchať dakomu peniaze do gágora; expr. i kdyby si dal člověk nohu za k. i keby sa na hlavu postavil; nohu si proto nedám za krk nepostavím sa preto na hlavu; preto, zato sa ešte nezbláznim; vězet v dluzích (až) po k. byť zadlžený (až) po krk; leze mi to z k-u ide mi to laktom von; už mi je z toho na vracanie; hodit někomu něco na k. zavesiť, hodiť dakomu dačo na krk; mít někoho, něco na k-u mať niekoho, dačo na krku; zůstat někomu na k-u zostať dakomu na krku; má sedmdesátku na k-u má sedemdesiatku na pleciah; mám to z k-u už som to striasol z pliec; starost mi spadla z ku starosť mi padla z hlavy, z pliec; hovor. přijít*

	<p><i>o k. prísť o hlavu, o krk; jde mi, běží mi o k. ide o moju hlavu, ide mi o hlavu, o krk; riskovat k. riskovať hlavu; to tě bude stát k. to ťa bude stát hlavu</i></p>
<p>křkat', -a, -ajú nedok. 1. (obyč. o žábě) skřehotat, kvákat</p>	<p>krkat nedok. 1. ob. grgať, rihat'</p>
<p>krosná, -sien s. 1. pomn. tkalcovský stav</p>	<p>krosna -y ž. 1. star. krošňa: <i>podomní obchodníci s k-mi plnými laciného zboží</i> podomoví obchodníci s krošňami plnými lacného tovaru</p>
<p>krtica, -e, 2. mn. -tíc ž. 1. hovor. krtek</p>	<p>krstice -íc ž. pomn. 1. zastar. lek. skrofulóza</p>
<p>kupa, -y, 2. mn. kúp ž. 1. konev: <i>leje ani z k-y</i></p>	<p>kupa -y ž. 1. kopa: <i>kupy sněhu, sena kopy snehu, sena; hovor. stojí to k-u peněz</i> stojí to kopy peňazí; geol. <i>krajina charakteristická k-mi</i> krajina charakteristická kopami; meteor. obyč. pl. <i>kupy kopy</i>, neodb. <i>barance</i></p>
<p>kúrit', -im, -ia nedok. 1. topit 2. hovor. expr. <i>koho</i> vyhánět</p>	<p>kouřit' -ím -í nedok. 1. fajčiť: <i>k. doutníky</i> fajčiť cigary; <i>k. dýmku, z dýmky</i> fajčiť fajku, z fajky</p> <p>kouřit', kouřit se -í -í nedok. 1. dymiť, čadiť, čmudiť: <i>komíny k-í</i> komíny dymia, čadia; <i>lampa k-í</i> lampa čmudí, čadí 2. pariť sa: <i>k-ící (se) polévka</i> pariaca sa polievka 3. neos. <i>kouří se (odkud)</i> dymí sa, čadí sa, čmudí sa, parí sa: <i>k-í se z kamen</i> dymí sa, čadí sa, čmudí sa z kachiel'; <i>k-í se z lesů</i> hory fajčia, parí sa, stúpa para, opar z hôr, lesov ◇ <i>utíkal, až se z něho kouřilo</i> utekal, len tak sa za ním prášilo; <i>pracuje, až se mu od rukou kí</i> pracuje, až sa mu kečka parí</p>

<p>kúrit' sa, <i>-i</i> nedok. 1. valit se: <i>prach, dym sa kúri</i></p>	<p>kouřit', kouřit se <i>-í -í</i> nedok. 1. dymit', čadit', čmudit': <i>komíny k-í</i> komíny dymia, čadia; <i>lampa k-í</i> lampa čmudí, čadí 2. parit' sa: <i>k-íci (se) polévka</i> pariaca sa polievka 3. neos. <i>kouří se (odkud)</i> dymí sa, čadí sa, čmudí sa, parí sa: <i>k-í se z kamen</i> dymí sa, čadí sa, čmudí sa z kachiel'; <i>k-í se z lesů hory fajčia</i>, parí sa, stúpa para, opar z hôr, lesov ◊ <i>utíkal, až se z něho kouřilo</i> utekal, len tak sa za ním prášilo; <i>pracuje, až se mu od rukou kí pracuje</i>, až sa mu kečka parí</p>
<p>kurivo, <i>-a</i> s. 1. palivo</p>	<p>kuřivo <i>-a</i> s. 1. fajčivo 2. včel. dymidlo</p>
<p>řad, <i>-u</i> m. 1. led ◊ <i>prelomit' l-y</i> prolomit l-y 2. lid. kroupy, krupobití: <i>padal l.</i></p>	<p>lad <i>-u</i> m. 1. lad, súlad, poriadok: <i>beze všeho l-u</i> bez (akéhokoľvek) poriadku 2. kniž. ladnosť: <i>l. dívky</i> ladnosť dievčaťa ◊ <i>bez l-u a skladu</i> bez ladu a skladu</p>
<p>řad', řad'že cit. 1. kraj. vida (vyjadřuje údiv, překvapení)</p>	<p>lad <i>-u</i> m. 1. lad, súlad, poriadok: <i>beze všeho l-u</i> bez (akéhokoľvek) poriadku 2. kniž. ladnosť: <i>l. dívky</i> ladnosť dievčaťa ◊ <i>bez l-u a skladu</i> bez ladu a skladu</p>
<p>lak, <i>-u</i> m. 1. lak</p>	<p>lák <i>-u</i> m. 1. nálev: <i>okurkový l.</i> uhorkový nálev; <i>lák ze zeli</i> kapustnica (šřava z kyslej kapusty)</p>
<p>řak, <i>-u</i> m. 1. lek, leknutí</p>	<p>lak <i>-u</i> m. 1. lak: <i>l. na nábytek</i> lak na nábytok; <i>živičný l.</i> bitúmenový lak; <i>čeřínkový l.</i> zvrásnený lak lák <i>-u</i> m. 1. nálev: <i>okurkový l.</i> uhorkový nálev; <i>lák ze</i></p>

	<i>zeli kapustnica</i> (šťava z kyslej kapusty)
liek , -u m. 1. lék	lek -u m. 1. ľak: <i>strnout l-em</i> střpnuť od ľaku, zmeravieť
ľakat' (koho, čo) 1. lekat	ľakat -ám -ají nedok. 1. ľakat': <i>l. někoho nabídkou</i> ľakat' niekoho ponukou; <i>l. na rodičích peníze</i> ľakat' od rodičov peniaze; <i>stinný strom láká k odpočinku</i> tienistý strom láka odpočinuť si, na odpočinok
ľakotiť , -ím, -ia nedok. 1. expr. mlsat	ľakotiť -ím -í nedok. 1. (s čím; čím; ~) žgrlošiť, skývražiť: <i>celý život jen lakotil</i> celý život iba žgrlošil 2. zried. (po čem) ľakomiť sa (na čo), pachtiť sa (za čím): <i>l. po majetku</i> ľakomiť sa na majetok, pachtiť sa za majetkom
ľakotný (kraj. i ľakošný) příd. 1. expr. mlsný	ľakotný příd. 1. skývražný: <i>l. sedlák</i> skývražný sedliak 2. zried. (čeho, po čem) chamtivý: <i>l. zlata</i> hladný na zlato; <i>l. po odměně</i> chamtivý za odmenou
ľakotne přísl. 1. mlsně	ľakotně přísl. 1. skývražne
ľan , -u m. 1. len	ľán -u m. 1. ľán: <i>l. zralého obilí</i> ľán, tabla zrelého obilia 2. expr. kus (veľká vzdialenosť): <i>je to l. světa</i> je to kus sveta ľaň -ně ž. 1. jelenica 2. ľaň (samica parohatých prežúvavcov vôbec)
len část. 1. jen: (vyjadřuje zdůraznění) <i>len sa mi opováž</i> ; (vyjadřuje přání s aby, by, nebo část. bodaj, nech) <i>len aby přišel</i> ; ve výrazech <i>predsa len, zas len, ved' len</i>	len lnu m. 1. ľan (bot. Linum): <i>máčený l.</i> máčaný ľan

<p>vždyť len; ešte len aj (i) ešte i; čo i len, čo len trebas jen; i len, len tak, aj. vyjadruje zdôraznení výrazu, u něhož stojí ◊ hovor. expr. že len no jen což; no len no jen, jen!; ešte len ešte jakž takž (snesiteľně, obstojně); čo len to! to nic není, to je toho; (omezení) len raz žijeme; v platnosti spojky časové (sotva, jakmile) len pozrel po nej a už sa domyslel; (spojuje se s různými spojkami n. částicemi) len čo, zříd. i len tol'ko čo jakmile; len keď když tu; len-len že, len že, zříd. i len tol'ko že jen jen</p>	
<p>Ľanář, -a m. 1. lnář</p>	<p>lanář -e m. 1. šport. slang. lanár</p>
<p>Ľanářsky příd. 1. lnářský</p>	<p>lanářský příd. 1. lanársky</p>
<p>letnica, -e, 2. mn. -níc ž. 1. lid. letní sukně</p>	<p>letnice -ic ž. pomn. 1. zastar. Turíce</p>
<p>lež spoj. souř. 1. odporování leč, ale, avšak: posilní, lež neuzdraví 2. stupňovací ba, ale i: nielen neposilní, lež i škodí</p>	<p>lež lži ž. 1. lož, cigánstvo, klamstvo, luhánina ◊ l. má krátke nohy lož má krátke nohy; zbožná l. svätá lož</p>
<p>lichva, -y ž. 1. hromad. dobytek (hospodářská zvířata)</p>	<p>lichva -y ž. 1. úžera</p>
<p>listár, -a m. 1. listonoš, pošťák</p>	<p>listář -e m. 1. zbierka listov 2. listinár, zbierka listín</p>
<p>Ľúbit', -im, -ia nedok. 1. koho i milovat 2. čo i s inf. mít rád: ľ. polievku</p>	<p>líbit -ím -í nedok. 1. zastar. ob. ráčiť: pan učitel líbili pro ni poslat pán učiteľ ráčili po ňu poslať 2. v spoj. dáť, nechť si něco, všechno l. dovoliť, strpieť, zniest': všeccko si dá l. všetko znesie, všetko strpí; nedejte si l. tu urážku nedovoľte, aby vás urážali ◊ expr. to si dám l.</p>

	to sa mi páči, to už áno, to už hej! <i>to si nedám l.</i> to teda nie, to nestrpím, tomu už raz musí byť koniec
mačka , -y, 2. mn. -čiek ž. 1. kočka ◊ <i>kúpiť m-u vo vreci koupit zajíce v pytli; chodiť ako m. okolo horúcej kaše...</i> okolo horké kaše; hovor. <i>to mu ani m. nevyliže</i> to mu nikdo neodpáre	máčka ¹ -y ž. 1. bot. kotúč (Eryngium) máčka ² -y ž. 1. zool. žralok čiernobieloškvrnitý (Scyllium)
mach -u, m. 1. mech ◊ <i>zarásť m-om obrúst m-em;</i>	mach -u m. 1. kniž. mávnutie: <i>jedním ruky m-em</i> jedným pohybom rúk
machnatý prid. 1. mechovitý (mechem obrostlý)	machnatý prid. 1. zried. ob. pejor. bachratý: <i>machna m-á</i> bachraňa bachratá
majka , -y, 2. mn. -jok ž. 1. zool. májka	majka -y ž. zdrob. 1. májik 2. vieška
mast' , -ti ž. 1. omastek, sádlo: <i>bravčová m. vepřové sádlo</i> 2. lek. mast 3. hovor. mazadlo	mást <i>matu matou mátl</i> nedok. 1. miasť, mútiť: <i>m. někomu hlavu mútiť</i> dakomu hlavu 2. <i>mást (si) pliest' si, mýliť si: m. si cizí slova pliest' si cudzie slová</i>
maz , -u m. 1. maz	máz -u m. 1. stará dutá miera (asi 1,4 l)
medovník ¹ , -a m. 1. perník medovník ² , -a, 1. mn. -ci m. 1. zastar. perníkář, perníkář	medovník -u m. 1. bot. medunka (Melittis)
megero , -a, 2. mn. -gier s. 1. kraj. expr. (o muži i ženě) tloušťík	megera, megéra -y ž. 1. pejor. fúria, megera, bosorka: <i>vzal si m-u</i> vzal si fúriu, bosorku
mech ¹ , -a, m.	mech -u m.

<p>1. pytel $\diamond$ <i>chodiť ako m.</i> a) chodit jako páv, b) jako krocan; exp. <i>m-om udretý</i> pytlem praštný</p> <p>mech², -a, častěji mechy, -ov m.</p> <p>1. ● měch, měchy: <i>kovačský m.</i> kovářský m. $\diamond$ hovor. expres. <i>duchať do jedneho mecha</i> tahat za jeden provaz</p>	<p>1. mach: <i>mechem porostlá střecha</i> machom obrastená strecha</p> <p>2. poľov. lyko (parožia)</p> <p>$\diamond$ <i>roste na něm m., chytá se ho m., obrůstá mechem</i> zarastá, obrastá machom (stárne, je zaostalý);</p>
<p>meriť, -ím, ia nedok.</p> <p>1. smiřovat</p>	<p>měřit -ím -í nedok.</p> <p>1. merat' (v rozlič. význ.): <i>m. na metry</i> merat' na metre; exp. <i>m. (si) někoho podezřívavě</i> merat' (si), premeriavat' niekoho podozrievalo, podozrieavým okom; exp. <i>ten si nás měří</i> ten si nás premeriava; <i>m. hodnotu zboží</i> merat' hodnotu tovaru; odb. <i>důlní měření</i> banské meranie $\diamond$ <i>dvakrát měř, jednou řež</i> dva razy meraj, raz strihaj; <i>m. všem stejně</i> merat', odmeriavat' každemu rovnako; <i>m. něco na dlouhé lokty</i> ťahať sa s dačím (donekonečna), merat' dačo dlhým metrom</p>
<p>meriť sa</p> <p>1. s kým smiřovat se</p>	<p>měřit se -ím -í nedok.</p> <p>1. merat' sa: (premeriavat' sa) exp. <i>protivníci se měřili očima</i> protivníci sa merali, premeriavali očami; (zápasit') <i>bojovníci se spolu měřili</i> bojovníci sa spolu merali</p>
<p>mierič, -a, m.</p> <p>1. voj. mířič</p>	<p>měřič¹ -e m.</p> <p>1. merač: <i>m-i pozemků</i> merači pozemkov</p> <p>měřič² -e m.</p> <p>1. odb. merač: <i>m. napětí</i> merač napätia; <i>m. účinníku</i> merač účinníka</p>
<p>mieriť¹, -ím, -ia nedok.</p> <p>1. mířit (cílit) <i>m. do cíle</i>; (směřovat) <i>m. rovnou</i></p>	<p>měřit -ím -í nedok.</p> <p>1. merat' (v rozlič. význ.): <i>m. na metry</i> merat' na</p>

<p><i>domov</i></p> <p>mierit², <i>-im, -ia</i> nedok.</p> <p>1. zříd. <i>koho s kým</i> smiřovat</p>	<p>metre; expr. <i>m. (si) někoho podezřívavě</i></p> <p>merat' (si), premeriavat' niekoho</p> <p>podozrievalo, podozrieavým okom; expr. <i>ten si nás měří</i> ten si nás premeriava; <i>m. hodnotu zboží</i> merat' hodnotu tovaru; odb. <i>důlní měření</i></p> <p>banské meranie ◇ <i>dvakrát měř, jednou řež</i></p> <p>dva razy meraj, raz strihaj; <i>m. všem stejně</i></p> <p>merat', odmeriavat' každému rovnako; <i>m. něco na dlouhé lokty ťahať sa s dačím</i> (donekonečna), merat' dačo dlhým metrom</p>
<p>mívat' i mívat' si, zříd. m. sa, <i>-am, -ajú</i></p> <p>nedok.</p> <p>1. kraj. <i>myslet si</i></p>	<p>mívat <i>-ám -ájí</i> opak.</p> <p>1. mávat'</p>
<p>mlieč, <i>-a</i> m.</p> <p>1. mléč (plevel)</p> <p>2. nář. <i>mlíčňák</i> (ryba)</p>	<p>mleč <i>-e</i> m.</p> <p>1. mletiar: <i>m-i se sjižděli k mlýnu</i> mletiaru sa schádzali do mlyna</p> <p>2. odb. <i>mle: m. uhli</i> mleč uhli</p>
<p>mliečnik, <i>-a</i> m.</p> <p>1. bot. <i>pryšec</i></p> <p>2. (nádobna na mléko) <i>mléčník, krajáč</i></p>	<p>mlíčník <i>-a</i> m.</p> <p>1. ryb. <i>mliečnik: jikrnáči a m-ci</i> ikernáče a mliečniaky</p>
<p>mora i mura, <i>-y</i> ž.</p> <p>1. <i>múra</i> (mytologická bytosť): <i>nočná m. ◇ hovor. m. ho dusí, dlávi</i> m. ho dusí, škrťí</p>	<p>mora <i>-y</i> ž.</p> <p>1. lit. <i>móra</i>;</p>
<p>morka, <i>-y</i>, 2. mn. <i>-riek</i> ž.</p> <p>1. <i>krůta</i></p>	<p>morek <i>-rku</i> m.</p> <p>1. <i>dreň, špik ◇ až do m-u (kostí) až do špiku</i> (kostí); <i>mít něco v m-u</i> mať dačo v krvi (niečomu dobre rozumieť)</p>
<p>mřštit', <i>-im, -ia, mřšt'/mřšti!</i> nedok.</p> <p>1. <i>vraštit: m. tvár, čelo</i></p>	<p>mrštit <i>-ím -í</i> nedok.</p> <p>1. <i>vrhnút', šmarit', hodit': m. kopím</i> vrhnút' kopiju; <i>m. granát, oštěp</i> vrhnút' granát, oštep; <i>m. o zem</i> šmarit' o zem; tel. <i>m. paží</i> mrštit' pažou</p> <p>2. trocha zastar. <i>tresnúť: mrštil ho do hlavy</i> tresol ho po hlave</p>

<p>mrtviet', -ie, -ejú nedok. 1. mrtvĕt</p>	<p>mrtvit -ím -í nedok. 1. kniž. mŕtviť: <i>m. si tĕlo mŕtviť si telo</i></p>
<p>mrviť, ím, -ia nedok. 1. čo drolit, drobit: <i>m. chlieb, cesto</i> 2. čo žmolit, muchlat (obyč. rozpaky) 3. čím vrtĕt: <i>m. prstami, nohami</i> 4. koho, kým trásť, lomcovat: <i>mrví ho má</i> trásavku (od horečky, zimy apod.) <i>zima ním</i> <i>mrví</i> 5. expr. čo drmolit: <i>rýchlo m. slová</i></p>	<p>mrvit -ím -í nedok. 1. zried. hnojiť 2. hrub. psuť: <i>ten to mrví!</i> ten to psuje, ten tomu dáva do boka, ten tomu dáva pod nohy!</p>
<p>múka, -y, 2. mn. <i>múk</i> ž. 1. mouka</p>	<p>muka -y ž., často pomn. muka muk s. 1. muka, muky: <i>dĕsná pekelná m-a</i> strašné pekelné muky; <i>boží m-a u cesty</i> umučenie, kríž pri ceste</p>
<p>načas prísl. 1. včas</p>	<p>načas, pís. i na čas prísl. 1. nakrátko, na (istý) čas $\diamond$ <i>dát, dávat si n.</i> preťahovať dačo, mať času a času na dačo (robiť, urobiť zdĺhavo); robiť prieťahy s dačím</p>
<p>nadrat' sa, -deriem, -derú dok. expr. 1. nadrátovat se</p>	<p>nadrat se¹ -deru -ou dok. 1. zried. vniknúť, nahrnúť sa: <i>do úst se mu</i> <i>nadrála voda</i> do úst mu vnikla voda 2. nár. zrúbat' sa, nacengat' sa, naslopat' sa, nalôchat' sa nadrát se² -deru -ou dok. i nedok. 1. napárat' sa (perie)</p>
<p>nadržat', zříd. i nadržiat', -am, -ajú i nadržovat', -ujem, -ujú nedok. 1. komu nadržovat komu</p>	<p>nadržet -ím -í dok. 1. zried. zadržat', nalapat', nachytať (vodu, vody ap.)</p>
<p>nahl'adat', -am, -ajú dok. 1. nahledat</p>	<p>nahlédat, hovor. nahlídat -ám -ají nedok. 1. trocha zastar. nazerat'; hovor.: nazízat', nakúkat', nakukovat', nakukávat': <i>zvědavě</i> <i>nahlédal do okna</i> zvedavo nazeral do obloka</p>

<p>nachvat prísl.</p> <p>1. nachvat, nahonem, nakvap</p>	<p>náchvat -u m.</p> <p>1. šport. (pri zápasení prvá časť chvatu)</p>
<p>nakálat', -am, -ajú dok.</p> <p>1. čoho, čo naštipat (dřiví)</p>	<p>nakálet -ím -ejí dok.</p> <p>1. naklást' (výkaly)</p>
<p>nalúpat', -em. -u dok.</p> <p>1. naloupat: n. jablák n. jablek</p>	<p>nalupat -u/-ám -ou/-ají dok.</p> <p>1. expr. (komu) vytrepat', stíct', zlúpat', vylátat', vylúpat' (niekoho)</p>
<p>namierit', -im, -ia dok.</p> <p>1. namířit $\diamond$ <i>mať na niekoho namierené</i> mít na někoho namířeno</p>	<p>naměřit -ím -í dok.</p> <p>1. namerat' (v rozlič. význ.); odmerat'</p> <p>2. expr. vylepiť, dať (úder): <i>naměřil mu jich nepočítaných</i> namerat, vyťal mu nečítaných, nerátaných; vyťal mu, koľko sa mu zmestilo, pomestilo</p>
<p>náplecník, -a m.</p> <p>1. (epoleta) nárameník</p>	<p>náplecník -u m.</p> <p>1. poľnohosp. (sieť na ochranu ťažných zvierat proti muchám)</p>
<p>naradit' se, -ím, -ia dok.</p> <p>1. naradit se</p>	<p>nařadit se -ím -í dok. i nedok.</p> <p>1. expr. našarapatit' sa, navystrájat' sa, navyčičat' sa</p>
<p>nastehovat', -ujem, -ujú dok.</p> <p>1. nastehovat</p>	<p>nastěhovat -uji -ují dok.</p> <p>1. nast'ahovat': n. <i>nábytek do jednoho pokoje</i> nast'ahovat' nábytek do jednej izby; n. <i>rodinu do nového bytu</i> nast'ahovat'...</p>
<p>nastínať, -am, -ajú dok.</p> <p>1. (o stromech) nakácet</p> <p>2. (o větvích) nautínat</p>	<p>nastínit -ím -í dok.</p> <p>1. načrtnúť, naskicovať: n. <i>obočí</i> načrtnúť obočie</p> <p>2. porozprávať, načrtnúť: <i>několika větami</i> n. <i>program</i> dakol'kými vetami načrtnúť program</p>
<p>naťahať sa hovor. expr.</p> <p>1. čoho (opít se) nalít se</p>	<p>natahat se -ám -ají dok. i nedok.</p> <p>1. navláčiť sa: n. <i>se balíků</i> navláčiť sa balíkov</p> <p>2. ob. expr. nachodit' sa: <i>už se dost s tím chlapem</i> <i>natahala</i> už sa dost s tým chlapom</p>

	navláčila
<p>nazdat' sa¹, -ám, -ajú dok. čo, čoho o kom, o čom, se spoj. že, zříd. do koho i ~</p> <p>1. (nabýt nějakého domnění) pomyslit si, pomyslet si: <i>ešte sa nazdajú, že som to ukradol</i></p> <p>2. nadat se, nadít se: ani sa nenazdáš (a už to bude) než se naděješ (nadáš)...; kto by sa bol nazdal, že ... kdo by se byl nadál, že...</p> <p>nazdat' sa², -ám, -ajú nedok.</p> <p>1. se spoj. že, o kom, o čom, i ~ domnívat se, myslit si: <i>nie je taký, ako sa ludia nazdajú</i> není takový, jak se lidé domnívají</p>	<p>nazdát se -á -ají dok.</p> <p>1. nasnívat' sa, posnívat' sa: <i>neos. nazdalo se mu snů</i> nasnívalo (posnívalo) sa mu snov</p>
<p>nerád, nerada, nerado, 1. mn. <i>neradi, nerady</i> příd.</p> <p>1. nerad</p>	<p>neřád¹ -u m. hovor.</p> <p>1. nečistota, špina; výkaly; odpadky; smeti: <i>uklidnit n. z ulice</i> odstránil špinu z ulice</p> <p>2. hnus, svinstvo; pliaga: <i>nemoc je někdy n. choroba je dakedy pliaga, pľuhavstvo; n. na poli</i> burina na poli; <i>odhmyzovat z bytu n. odhmyzovat' pliaгу, hyd</i> (z bytu, v byte)</p> <p>neřád² -a m.</p> <p>1. hovor. ničomník, ledačo, ledačina, naničhodní, paskuda, paskudní: <i>ty n-e!</i> ty pľuha pľuhavská!; ty paskudník paskudný</p>
<p>neriadny příd. kniž.</p> <p>1. (ne jak má být) nepravidelný: <i>n-e stravovanie</i></p> <p>2. (nepřístojný) nepořádný: n. život;</p>	<p>neřádný příd.</p> <p>1. nanič, naničhodný, ničomný: <i>n. člověk</i> naničhodný člověk; expr. <i>neřáde n-á</i> naničhodník naničhodný (o člověku i o zvierati)</p> <p>2. (o veci, o činnosti) nanič, ledajaký, hocaký, nedbalý</p> <p>3. expr. ukrutný, hrozný, nanič: <i>n-á zima</i> potvorská zima</p>

<p>niže předl. s 2. p. pod se 7. a 4. p.:</p> <p>1. (místně) <i>niže kostola pod kostelem</i>; (měrově) <i>niže sto korún pod sto korun</i></p>	<p>níže¹ -e ž.</p> <p>1. meteor. níž: <i>tlaková n. tlaková níž</i></p> <p>2. nízkost': <i>mravní n. mravná nízkost'</i></p> <p>níže², níž 2. st. přísl.</p> <p>1. (nízko) nižšie: <i>spadnout níže spadnutí' nižšie</i>; <i>pták se snášel níž a níže</i> vták sa znášal (spúšť'al sa) nižšie a nižšie</p>
<p>nosál¹, -a m.</p> <p>1. expr. (o člověku) <i>nosáč, nosatec</i></p> <p>2. zool. podoustev, <i>nosák</i></p> <p>nosál², -a m.</p> <p>1. expr. <i>nosan</i></p>	<p>nosál -a m.</p> <p>1. zool. <i>nosál'</i> (rod <i>Nasua</i>)</p>
<p>nosáň, -a m.</p> <p>1. expr. (o člověku) <i>nosáč, nosatec</i></p> <p>2. zool. <i>vrápenec</i></p>	<p>nosan -u m.</p> <p>1. expr. <i>nosál', nosisko, friiak</i></p>
<p>ocifrovat', -ujem, -ujú dok.</p> <p>1. lid. <i>ozdobit</i></p>	<p>ocifrovat -uji -ují dok.</p> <p>1. <i>očíslovat'</i></p>
<p>odkapat', -em, -ú dok. hovor.</p> <p>1. <i>zhynout</i></p> <p>2. expr. (o lidech) <i>zmizet, ztratit se: tak už odkap tak zmizni (ztrať se) již</i></p>	<p>odkapat -u/-ám -ou/-ají dok.</p> <p>1. <i>odkvapkat', odtiect': zeleninu necháme o. zeleninu necháme odkvapkat'</i></p> <p>2. <i>striast', otriasť: o. deštník otriasť dáždňik; o. péro otriasť pero</i></p>
<p>odkúrit', -im, -ia dok.</p> <p>1. expr. <i>koho (vyhnat) vypakovat, zahnat svinským krokem</i></p>	<p>odkouřit -ím -í dok.</p> <p>1. zried. <i>oddymit'</i></p> <p>2. chem. <i>odparit', oddymit'</i></p>
<p>odobierka, -y, 2. mn. -rok ž.</p> <p>1. <i>loučení, rozloučení</i></p> <p>2. <i>loučení nad hrobem</i></p>	<p>odbírka -y ž.</p> <p>1. ban. <i>odberka</i></p>
<p>ohliadnuť, -nem, -nu dok.</p> <p>1. práv. <i>čo, koho ohledat: o. mrtvolu</i></p>	<p>ohlédnout, hovor. ohlídnout -nu -nou -dl dok.</p> <p>1. zried. <i>obzriet': ohlídl si ji dobře</i> obzrel si ju dobre</p>
<p>okál¹, -a m.</p>	<p>okál -u m.</p>

<p>1. expr. okáč</p> <p>okáč, -a, obyč. v mn. okále, -OV m.</p> <p>1. expr. okadlo, kukadlo</p>	<p>1. nápoj z otrúb</p> <p>2. ryb. skalenie, zamútenie (vody)</p>
<p>ometat' sa</p> <p>1. oprášovať sa: <i>o. sa zo snehu</i></p> <p>2. ošívat se, škubat se</p> <p>3. plandat se: <i>sukne sa mi ometajú okolo nôh</i></p>	<p>ometat se nedok.</p> <p>1. ob. krútiť sa, vrtieť sa okolo dačoho, niekoho, obšmietat' sa, obšmrdat', ponevierať sa: <i>o. se kolem stavení</i> obšmietat' sa, ponevierať sa okolo domu; <i>ometá se kolem své ženy</i> krúti sa okolo svojej ženy</p>
<p>opera, -y, 2. mn. <i>opier</i> ž.</p> <p>1. opera</p>	<p>opěra -y ž.</p> <p>1. podpera, podpora: <i>o. pro hlavu</i> podpora hlavy; <i>pilíře sloužící za o-u</i> piliere slúžiace ako podpera</p> <p>2. stav., automob. opora: <i>tížná o. klenbové přehrady</i> gravitačná opora klenbovej priebrady; <i>o. mostu</i> mostová opora</p> <p>3. operadlo: <i>o. židle</i> operadlo stoličky</p>
<p>operný příd.</p> <p>1. operní</p>	<p>opěrný příd.</p> <p>1. oporný: stav. <i>o-á zed' násypu</i> oporný múr násypu; <i>o. oblouk</i> oporný oblúk; bot. <i>o. kořen</i> oporný koreň</p>
<p>opletat' sa, -ám, -ajú dok. expr.</p> <p>1. s <i>kým</i>, s <i>čim</i> (mít co činit, zabývat se) patlat se s kým</p> <p>2. (sem tam se pohybovat) plést se, motat se</p>	<p>oplétat se, hovor. oplítat se -á -ají nedok.</p> <p>1. ovíjať sa, okrucat' sa</p>
<p>opukat' (sa), -á, -ajú dok.</p> <p>1. nář. oprýskat</p>	<p>opukat -á -ají dok.</p> <p>1. zried. popukat' (sa): <i>kaštiny opukají</i> gaštany popukajú</p>
<p>orešník, -a m.</p> <p>1. kraj. orechový koláč</p>	<p>ořešník -a m.</p> <p>1. zool. orešnica (Nucifraga)</p>
<p>osa, -y, 2. mn. <i>ôs</i> ž.</p> <p>1. vosa: <i>do roboty je ako o.</i> do práce je jako drak, jako oheň; <i>išli doň ako osy</i> pustili se do</p>	<p>osa -y ž.</p> <p>1. os. (v rozlič. význ. a odb.): fyz. <i>o. otáčení</i> os otáčania; astron. <i>o zemská</i> zemská os; tech. o.</p>

něho jako vosy; <i>hned je ako osa</i>	<i>středění</i> centračná os; <i>o. šroubování os</i> skrutkového pohybu; <i>podélná o.</i> pozdĺžna os; <i>těžištní o.</i> ťažisková os $\diamond$ <i>přijet po vlastní ose</i> prísť na vlastných kolesách
osla , -y, 2. mn. <i>osiel</i> ž. 1. brousek (na kosu: u chleba)	osel <i>osla</i> m. 1. somár, osol: <i>jezdit na oslu</i> nosiť sa na somárovi; <i>hýkání oslů</i> híkание somárov; hrub. <i>vynadat někomu oslů</i> vynadať dakomu do somárov $\diamond$ <i>stokrát nic umořilo osla</i> malá kvapka i kameň prebije, rozmrví
ostriež , -a, 1. mn. -e m. 1. zool. okoun	ostříž -e m. 1. zool. lastovičiar (Falco subbuteo) $\diamond$ <i>krouží kolem jako o.</i> krúži okolo ako jastrab; <i>je jako o.</i> je ako jastrab (nič mu neujde); <i>mít oči jako o.</i> mať oči ako jastrab
osvetliť , -iem, -ejú dok. 1. kraj. zmodrat	osvětlit -ím -í dok. 1. osvetliť, poosvetľovať: <i>o. ulice</i> osvetliť ulice; <i>o. síň</i> osvetliť, expr. vysvietiť sieň; kniž. <i>o. problém</i> osvietiť problém
ovoňat , -niam, -ňajú dok. 1. čo, koho čichnout si k čemu, přivonět si k čemu: <i>o. ružu</i> ; přen. <i>o. vysokoškolský život</i> č. si k vysokoškolskému životu	ovonět -ím -ejí dok. 1. navoňat': <i>o. prádlo levandulí</i> navoňat' bielizeň levanduľou
páckat , -ani, -ajú nedok. hovor. expr. 1. koho, čo (bít) plácát pleskat: <i>dážď packa</i> déšť pleská 2. čím i ~ bouchat: <i>p. dveřmi</i>	packat -ám -ají nedok. 1. ob. expr. babrať, fušovať
páčit , -im, -ia nedok. bás. 1. hledět	páčit -ím -í nedok. 1. vyvažovať, vylamovať, otvárať (násilím): <i>p. pokladnu</i> vyvažovať pokladnicu; <i>p. konzervu</i> otvárať konzervu nožom 2. trocha zried. vyvracať: <i>p. prsty</i> vyvracať prsty (dozadu): 3. podvažovať, vyt'ahovať (podvažovaním):

	<p><i>p. hřebík ze dřeva vytáhnout klinec z dřeva;</i> <i>p. pařezy vytáhnout pne, pniaky; pren. expr.</i> <i>páci z něho odpověď, přiznání ťahá, mámi</i> <i>(kliešťami) z neho odpoved', priznanie</i></p>
<p>páčivý příd. 1. líbivý</p>	<p>páčivý příd. 1. vyvažovací, podvažovací (násilím otvárající): <i>p. pohyb vyvažovací pohyb</i></p>
<p>páračka¹, -y, 2. mn. -čiek ž. 1. (žena deroucí peří) dračka</p> <p>páračka², -y, 2. mn. -čiek ž. obyč. v mn. 1. hovor. (kolektivní draní peří) dračky: <i>chodit' na p-y</i></p>	<p>páračka -y ž. 1. ob. expr. babračka, piplačka, prplačka, papračka: <i>to dá p-u!</i> s tím je babračka!</p>
<p>párny příd. 1. který jde do páru: <i>p-e topánky</i> 2. (o číslech) sudý 3. poet. sdružený: <i>p. rým</i></p>	<p>parný příd. 1. sparný, horúci, dusný;</p>
<p>pátník, -a m. 1. patník</p>	<p>pětník -u m. 1. star. páták 2. pět'haliernik ◇ expr. <i>otočit se na p-u</i> (rychle) převrátit kabát, raz-dva skrútnuť</p>
<p>pečeň, -ne ž. 1. játra</p>	<p>pečeně -ě ž. 1. pečienka (pečené mäso): <i>vepřová p. s knedlíkem a se zelím</i> bravčová pečienka s knedľou a kapustou; potrav. <i>cikánská p. cigánska pečienka</i></p>
<p>pech, -u m. 1. hovor. smůla, pech</p>	<p>pěch -u m. 1. tech. ubíjadlo, utíkadlo</p>
<p>perný příd. 1. retný: <i>p-á spoluhláska</i></p>	<p>perný příd. 1. ťažký, namáhavý: <i>p-á práce</i> namáhavá robota; <i>p. rok</i> ťažký rok; <i>p. výdělek</i> ťažko získaný zárobok 2. zastar. štipľavý, pichľavý, ostrý: <i>p-á pravda</i></p>

	tvrdá pravda; <i>p. vtip ostrý žart</i>
plákať, i pláchať, -am, -ajú nedok. 1. máchat (šaty)	plakat <i>pláču/pláči, pláčou/pláčí</i> nedok. 1. plakať: <i>p. lítostí plakať</i> od ľútosti; <i>p. zimou plakať</i> od zimy; <i>p. pro ztracené štěstí plakať</i> za strateným šťastím; zried. <i>při rýmě oči pláčou</i> pri nádche slzia oči
plávka¹ , -y, 2. mn. -vok ž. 1. bot. holubinka plávka² , -y, 2. mn. -vok ž. 1. dřev., les. plávka plavení dříví	plavka -y ž. 1. plavuľa, plavuľka (plavá krava, kobyľa)
podat' sa¹ , -ám, -ajú dok. 1. posunout se, poposednout, popostoupit: <i>podal sa dalej, aby mu uvolnil miesto v lavici</i> 2. kam dát se: <i>podali sa za hlasom</i> ; podat' sa² , -ám, -ajú dok. 1. <i>na koho být</i> po kom, podobat se	podat se -dám -dají dok. 1. kniž. vyjadriť sa, prejavíť sa: <i>básnik se podal celý ve svých verších</i> básnik sa celý odovzdal vo svojich veršoch
podávať sa 1. posunovat se 2. dávat se	podávat se -ám -ají nedok. 1. ponúkať sa: <i>šachová varianta, která se tu podává</i> šachový variant, ktorý sa tu ponúka 2. prejavovať sa: <i>věc se podává sama sebou</i> vec sa núka, prejavuje sama od seba
pochoť , -u m. 1. o čom poněti: <i>mať, nemať o ničom p.; nemať (ani) p-u</i> 2. chápaní: <i>človek tvrdého p-u; je to mnoho na jeho p. je to mnoho na jeho chápaní</i>	pochoť¹ -a m. 1. dráb, hajdúch: <i>městští, panští p-ové</i> mestskí, panskí drábi; pren. prejor. <i>fašističtí p-ové</i> fašistické nadháňači pochoť² -u m. 1. ob. expr. tackanie, potácanie, tackavosť ◊ <i>vzít, udělat p., p-a</i> ~ = zabiť klin do zeme, upiecť pagáč
pojiť , -ím, -a nedok. 1. nář. napájet	pojit -ím -í nedok. 1. kniž. spájať, pútať: <i>p. barvy tak, aby tvořily</i>

	<p><i>ladný celek</i> spájať, <i>ladiť</i> farby tak, aby tvorili harmonický celok; <i>láska pojila celou rodinu</i> láska spájala celú rodinu; <i>pevné priateľství mě pojí k tobě</i> pevné priateľstvo ma púta k tebe, spája s tebou; <i>pojil svůj hlas k ostatním</i> pripájal svoj hlas k ostatným</p> <p>pojít -jdu -jdou -šel -šla dok.</p> <p>1. trocha zastar. <i>vzíšť</i>, <i>skrsnúť</i>: <i>pošel ze selského rodu</i> pochádza zo sedliackeho rodu; <i>pošel z toho svár</i> vznikla z toho zvada; <i>z toho nepojde nic dobrého</i> z toho neskrсне, nebude nič dobré; <i>byl bych nerad, aby z toho pošly řeči</i> bol by som nerád, aby boli z toho reči</p> <p>2. <i>uhynúť</i>, <i>zdochnúť</i> (o zvieratách): <i>starý pes pošel</i> starý pes zdochol; <i>hrub. je tu zima, že by člověk pošel</i> je tu zima, že by človek zdochol ◇ <i>expr. nula od nuly pojde</i> z ničoho (je) len nič</p>
<p>pokrievka, -y, 2. mn. -vok ž.</p> <p>1. hovor. poklice ◇ <i>robiť niečo pod p-ou</i> dělat něčo pod pokličkou</p>	<p>pokrývka -y ž.</p> <p>1. pokrývka, prikrývka (obyč. látka na prikrývanie): <i>háčkovaná p. na stůl</i> háčkovaná prikrývka na stôl</p>
<p>pokrievička, -y, 2. mn. -čiek ž.</p> <p>1. zdrob. expr. poklička</p>	<p>pokrývečka -y ž. zdrob.</p> <p>1. pokrývočka, prikrývočka</p>
<p>poliak, -a m.</p> <p>1. hovor. <i>severák</i> (vítr od polské strany)</p>	<p>polák -a m.</p> <p>1. zool. <i>chochlačka</i> (Aythya): <i>p. velký</i> chocholačka sivá</p>
<p>poliť, -ím, -ia nedok.</p> <p>1. pŭlit</p>	<p>polít -liji/-leji -lijí/-lejí -lil dok.</p> <p>1. <i>poliať</i>, <i>obliať</i>: <i>dej pozor ať se nepoliješ</i> daj pozor, nepolej sa</p> <p>2. <i>zaliať</i>: <i>slzy ho polily</i> slzy ho zaliali; <i>horko mě polilo</i> horúčosť ma obliala</p> <p>◇ <i>zůstala, jako by ji (horkou vodou) polil</i></p>

	zostala, akoby ju (horúcou vodou) obaril akoby ju (ľadovou, studenou, horúcou vodou) obľial
pomátaný príd. 1. expr. popletený	pomatený príd. 1. zmätený: <i>být p-n správou</i> byť zmätený správou; <i>dávať p-é otázky</i> dávať zmätené otázky 2. pomätený: <i>p. zuřivec</i> pomätený zúrivec
pometatʹ , -ce, -cú dok. 1. <i>koho, čo čím</i> chvíli házet kým, čím: <i>pometalo ma po zemi</i> házelo to chvíli mnou...; <i>p. hlavou</i>	pometat -á -ají dok. 1. potrať (o samiciach zvierat) 2. bot. stratiť rozmnožovaciu schopnosť
porúčať , -am, -ajú nedok. 1. <i>koho, čo komu, do čoho, na koho</i> odevzdávať niekomu do ochrany, nečí péči ◊ <i>p. niekoho, niečo do vôle božej</i> poroučet niekoho, něco do vôle boží 2. kniž. zastar. komu čo odkazovať (jako dedičtvi)	poroučet -ím -ejí nedok. 1. rozkazovať: <i>nemá mu nikdo čo p.</i> nemá mu nikto čo rozkazovať; trocha zastar. <i>čo poroučíte?</i> čo si želáte?, čo rozkážete?
posmrkať , -ám, -ajú dok. 1. (několikrát smrknout) zasmrkat	posmrkat -ám -ají dok. 1. zasopliť: <i>p. kapesník</i> zasopliť vreckovku
posušiť , -ím, -ia dok. 1. usušiť (postupně všechno): <i>p. sená</i> 2. chvíli sušiť	posušit
posvätený príd. 1. cir. posväcený 2. <i>komu, čomu</i> (obětovaný) zasväcený: <i>p. smrti</i>	posväcení -í s. 1. posvätenie: <i>dílu schází vyšší umělecké p.</i> dielo nemá vyššie umelecké zacielenie, posvätenie
potkaní , -ia, -ie príd. 1. krysí	potkaní potkaná ž. 1. iba v spojení <i>na p-ou</i> na prvý ráz, na prvé stretnutie: <i>důvěřoval každému na p-ou</i> dôveroval každému pri prvom stretnutí
potkať , -ám, -ajú dok.	potkat, potkat se -ám -ají dok.

1. utkat, setkat (postupně všechno): <i>p. všetku priadzu u., s. všechnu přízi</i>	1. stretnúť sa $\diamond$ <i>na potkání něco dělat, udělat</i> robit', urobiť niečo za horúca, bez odkladania, razom
potrest , -u m. kraj. 1. trápení; ve spojení <i>na p.</i> na neštěstí	protest -u m. 1. protest
povodit' sa , -í neos. dok. 1. <i>komu vést se komu, pochodit: ako sa vám povodilo</i> a) jak se vám vedlo, b) jak jste pochodili	povodit
povykladat' , -ám, -ajú dok. 1. vyložit (postupně): <i>p. tovar v. zboží</i> 2. obložit (postupně): <i>p. steny kachličkami</i>	povykládat si -ám -ají dok. 1. pohovorit' si, pozhovárat' sa: <i>ráda si povykládá (se susedkou) rada sa pozhovára (so susedkou)</i>
povytahovat' sa (o několika jedincích) 1. natáhnout se (jeden po druhém): <i>p. sa na zem</i> 2. expr. vytáhnout se (postupně odněkud)	povytahovat
pracka , -y, 2. mn. -ciek ž. 1. přezka, přazka	pracka -y ž. 1. laba, ťapa: <i>medvědí pracky medvedie laby</i> 2. hrub. laba, paprča (o rukách): <i>mít špinavé p-y mať špinavé paprče; široké mužské pracky široké mužské laby</i>
prahora , -y, 2. mn. -hôr ž., 1. prales, velký starý les	prahory
prám , -u m. 1. prým	prám -u m. 1. pontón: <i>převoznický p. prievoznícky čln</i>
predlžit' , -im, -ia dok. 1. (přetížít dluhy) prodloužit	prodloužit -ím -í dok. 1. predlžit': <i>p. si sukni predlžit' si sukňu</i>
predlžit' , -im, -ia dok. 1. prodloužit	předlužit -ím -í dok. 1. práv. predlžit' (velmi zadlžit'): <i>p. statek predlžit' majetok</i>
prehnane přísl. 1. přehnaně	prohnaně přísl. 1. prešibane, prefikane, figliarsky
prekúrit' , -im, -ia dok. 1. přetopit: <i>p. miestnosť</i>	překouřit se -ím -í dok. 1. prefajčit' sa: <i>jsem nevyspalý, překouřelý</i>

<p>2. protopit: <i>p. mnoho peňazí</i></p> <p>3. (trochu zatopit) zavlažit</p>	<p>som nevyspatý, prefajčený</p>
<p>premenovať, <i>-ujem, -ujú</i> dok.</p> <p>1. přejmenovat: <i>p. ulicu</i></p>	<p>přeměňovat <i>-uji -ují</i> nedok.</p> <p>1. premieňať</p>
<p>premotat' sa, <i>-tám/-cem, -tajú/-cú</i> dok. expr.</p> <p>1. (chozením, motáním se strávit čas) jen se motat: <i>cez deň sa doma, premoce</i></p> <p>2. (dostat se přes něco) proplést se: <i>p. sa cez krovie ... křoví</i></p>	<p>přemotat</p>
<p>prespat' sa hovor. expr.</p> <p>1. (o svobodném děvčeti) ztratit panenství, zapomenout se</p>	<p>prospat se <i>-spím -spí</i> dok.</p> <p>1. pospat' si (dobře, trochu): <i>p. se po namáhavé práci</i> pospat' si po namáhavej robote</p>
<p>pretopit', <i>-ím, -ia</i> dok.</p> <p>1. přetavit</p>	<p>přetopit <i>-ím -í</i> dok.</p> <p>1. prekrútiť, prehriať (príliš vyhriať): <i>p. miestnosť</i> prekúriť miestnosť</p>
<p>prchnuť, <i>-ne, -nu</i> nedok.</p> <p>1. (o stromech, o listí) oprchávat, opadávat</p> <p>2. (o ptácích) pelichat</p> <p>3. (o peří) opadávat: <i>perie prchne</i></p>	<p>prchnout <i>-nu -nou -chl</i> dok.</p> <p>1. utiecť, ujsť: <i>kam chceš p.? kde chceš ujsť?</i>; <i>p. z väzení</i> utiecť z väzenia</p>
<p>priečky prísl. nář.</p> <p>1. příčně, napříč</p>	<p>příčka, -y ž.</p> <p>1. šteblík, stupka, priečka: <i>p-y žebříku</i> šteblíky na rebríku</p> <p>2. priečka: (stena) <i>zděná p.</i> murovaná priečka; (výstuž) <i>kánoe s dvěma p-mi</i> kanoe s dvoma priečkami; geom. <i>p. mimoběžek</i> priečka mimobežnic</p>
<p>priehľad, <i>-u</i> m.</p> <p>1. průhled</p>	<p>přehled <i>-u</i> m.</p> <p>1. prehľad: (rozhl'ad) <i>z galérie byl p. po celém sále</i> z galérie bol prehľad po celej sále; (celková znalosť) <i>mít p. o něčem</i> mať prehľad o dačom; (stručné zhrnutie) <i>měsíční p-y</i> mesačné prehľady</p>
<p>priepad, <i>-u</i> m. vodohosp.</p> <p>1. přepad</p>	<p>případ <i>-u</i> m.</p> <p>1. prípad (v rozlič. význ.): (jednotlivý jav; dačo, čo sa</p>

	<p>stalo al. vykonalo) <i>typický p.</i> porušení kázně typický případ porušení disciplíny; <i>lékařský,</i> <i>právní p.</i> lékařsky, právní případ; <i>vypravovat celý p.</i> rozprávět celý případ (příhodu); <i>ujmout se toho p-u</i> ujať sa toho případu; <i>v četných p-ech</i> v mnohých případoch; (možnost, eventualita) <i>být připraven na</i> <i>všechny (možné) p-y</i> byť pripravený na všetky (možné) případy; <i>pro p., že...</i> v případe, že...; <i>pro všechny p.</i> na každý případ; <i>po p-ě,</i> pís. i <i>popřípadě</i> po případě, popřípadě</p>
<p>priepis, -u m. admin. 1. (kopie) průpis</p>	<p>přepis -u m. 1. prepis, odpis: <i>skladba dochovaná v</i> <i>několika p-ech</i> skladba zachovaná v niekoľkých odpisoch 2. prepis: <i>p. z azbuky do latinky</i> prepis z azbuky do latinky; <i>kniž. p. románu</i> javiskový prepis románu</p>
<p>prieprava, -y, 2. mn. -prav ž. 1. přepážka, přehrada</p>	<p>přeprava -y ž. 1. preprava: <i>p. osob, zboží</i> preprava osôb, tovaru příprava -y ž. 1. příprava (v rozlič. význ.): <i>pečlivá p. ke zkoušce</i> starostlivá příprava na skúšku; <i>válečné p-y</i> vojnové přípravy; <i>p-y k svatbě</i> přípravy na svadbu; <i>poľnohosp. p. půdy</i> příprava pôdy; voj. <i>palebná p.</i> palebná příprava; <i>p. šalátu,</i> <i>polévky</i> příprava šalátu, polievky; <i>krejčovské</i> <i>p-y</i> krajčírské přípravy; <i>sešit na p-y</i> zošit na přípravy průprava -y ž.</p>

	1. príprava: <i>vedecká p.</i> vedecká príprava
<p>priestupný prid.</p> <p>1. prostupný: <i>p. pôda p. púda</i></p> <p>2. astron. přestupný: <i>p. rok</i></p>	<p>přístupný prid.</p> <p>1. přístupný (v rozlič. význ.): <i>těžko p. hrad těžko</i> prístupný hrad; <i>zahrada p-á veřejnosti</i> záhrada přístupná veřejnosti; <i>film mládeži p.</i> film mládeži přístupný; <i>nebyl p. žádnému</i> <i>rozumnému důvodu</i> nebol přístupný nijakému rozumnému dôvodu; <i>umění p-é</i> <i>lidem</i> umenie přístupné ľuďom; <i>výrobek</i> <i>cenově p.</i> výrobok cenovo přístupný</p>
<p>prieval, -u, 6. j. -e, 1. mn. -y m.</p> <p>1. úval</p> <p>2. horn. průtrž</p>	<p>přival -u m.</p> <p>1. příval: <i>jarní p.</i> jarný príval; <i>p. krve</i> príval krvi; pren. <i>p. slov, otázek</i> príval slov, otázok</p>
<p>prievoz, -u m.</p> <p>1. přívóz</p>	<p>převoz -u m.</p> <p>1. prevoz (prevážanie): <i>p. raněných</i> prevoz ranených</p> <p>2. ob. expr. podfuk: <i>to byl ale p.!</i> to bol ale podfuk!</p>
<p>príst', <i>prídem, prídu</i>, min. <i>prišiel</i> dok.</p> <p>1. přijít: (chůzí se dostat někam) ◇ hovor. <i>p. na ameně</i> (amen) p. s křížkem po funuse; kto prv přide, prv melie kdo dřív přijde, ten dřív mele (pořek.); (o věcech, dostat se dopr. prostředkem) <i>přišel</i> <i>tovar</i> přišlo zboží; (chůzí se někam dostat za jistým účelem) <i>p. po</i> (kraj. pre) <i>odpověď</i> p. pro odpověď; <i>přišel si po svoje dítě</i> přišel si pro své dítě; (o věcech a jevech) ◇ <i>p. nikomu na um, na</i> <i>rozum, do umu, do rozumu</i> p. někomu na mysl; <i>ani na um mi nepřišlo, aby som...</i> ani mi nenapadlo, abych...; <i>čo mu to přišlo do</i> <i>hlavy?</i> co mu to napadlo?; <i>nemůže mi p. na</i> <i>jazyk</i> nemůže...; hovor, <i>přišlo</i> (přide) <i>mu z očí</i> byl (bude) uhranut; (přiblížit se v čase) ◇ <i>přide rad</i> <i>na někoho</i> přijde řada...; <i>přišla řeč na něco</i>;</p>	<p>příst <i>předu předou</i> předl. nedok.</p> <p>1. priasť (v rozlič. význ.): <i>p. len priasť ľan p. nit,</i> <i>přízi</i> priasť niť, priadzu; <i>kotě přede</i> mača pradie</p>

keď príde čas; (dostať sa do niektorej situácie) ◇ *p. s niekým do rodiny* spriazniť sa s kým; *lid. p. do človečenstva* oženiť sa; *p. pod čepiec*; *p. do druhého stavu p. do jiného stavu*; *p. do rečí, do klebiet, p. svetu na jazyk p. do ľudských rečí, úst*; *p. do hriechu* a) upadnúť do hriechu, b) prísť do ľudských rečí; *p. do pomykova, do zmätku p. do rozpaků*; *p. do gurážu p. do ráže*; *p. do rovnováhy*; *p. na bubon*; *p. na mizinu*; *p. navnivoč p. vniveč*; *prišla kosa na kamen* padla, trefila, prišla kosa na kámen; *p. niekomu do cesty*; *p. niekomu na mušku p. někomu do rány*; *p. do cudzích rúk p. do cizích rukou*; expr. *p. niekomu do hrsti* dostať sa někomu do hrsti; *p. do ceny* stoupať v ceně; *p. ľudom na oči p. lidem...*; *p. na svetlo*; *p. na svet*; *priđe na psa mráz* na každého jednou dojde; *niečo príđe vhod*; *to nepríđe do úvahy* to neprijde v úvahu; *k čomu* (nabýť) ◇ *p. k moci, k veslu*; *p. k slovu* a) dostať sa k slovu (moci promluviť v diskuzii ap.), b) býť s to promluviť (při leknutí ap.), c) uplatniť sa; *p. k vedomiu* nabýť vedomí; *p. k sebe p. k sobě*; *p. k rozumu*; *ako by (som, si) k tomu prišiel*; *p. k niečomu ako slepá kura k zrnu p. k něčemu jako slepý k houslím*; (ztratit) expr. *p. o rozum, o hlavu, o hrdlo, o život*; *kričí, dobre že človek o uši nepríđe*; *prišiel o to ako pes o chvost* prišiel o to, ani neví jak; (dospěť k něčemu) ◇ *p. ku koncu s niečím p. ke konci...*; *p. na iné myšlienky*; *p. do poriadku, na poriadok* uviesť, dáť veci do poriadku (vyříditi); *p. niečomu na koreň, na klb.. na kloub*; *p. niečomu na chuť*; (o tělesných n.

<p>duševních pocitech) <i>přišla na mňa mdloba</i>; neos. <i>přišlo mu zle</i> <i>přišlo</i> (udělalo se) mu zle, špatně, nanic; <i>přišlo mu ho ľúto</i> bylo mu ho líto; <i>dobře mu to přišlo počuť takú pochvalu</i> dobře mu to dělalo slyšet takovou pochvalu; <i>komu za čo, od čoho</i> (stát peníze) <i>p. nač, od čeho kolko za to príde?</i> nač (na kolik) to přijde?; <i>kolko mu príde od roboty?</i> kolik přijde, (dostane) od práce?; <i>to mu príde draho!</i></p> <p>2. naskytnout se: <i>robí, čo príde</i> dělá, co se naskytne; <i>žila, ako prišlo</i> žila, jak se dalo</p> <p>3. neos. <i>príde, prišlo k čomu, na čo i ~ dojít k čemu: přišlo to tak daleko</i> ◇ <i>keď príde na lámanie chleba</i> když bude třeba učinit rozhodný krok</p> <p>4. neos. <i>príde</i> (přišlo) <i>komu</i> s inf., <i>na čo je</i> (bylo) třeba: <i>přišlo mu ísť cestou-necestou</i> bylo mu třeba jít...: <i>príde nám kosiť</i> bude třeba kosit; <i>keď na to príde, urobím to</i> bude-li třeba (ob. když na to přijde), udělám to</p> <p>5. (dostat se někam vozidlem) <i>přijet: p. na kole</i></p>	
<p>přistat', -stanem, -stanú, min. -stal dok. ~ <i>na čo, na koho</i></p> <p>1. přistoupit nač, souhlasit s něčím: <i>p. na návrh; ja by som pristala, keby som to dostala</i> byla bych spokojena, dostala-li bych to</p> <p>2. poněk. zastar. <i>ku komu, do čoho</i> přidat se: <i>p. do družstva</i></p> <p>3. ~, <i>komu, ku komu, k čomu</i> hodit se: <i>pristanú si jeden k druhému</i> hodí se k sobě: <i>k zelenej farbe dobre pristane žltá</i> k zelené barvě se dobře hodí žlutá</p> <p>4. <i>komu, čomu i</i> s inf. slušet: <i>klobúk mi dobre</i></p>	<p>přistát, přistat -stane -stanou dok.</p> <p>1. přistát': <i>lod' pristála u břehu</i> loď přistála při břehu; let. <i>nouzové přistání</i> nůdzové přistátie</p>

<i>pristane</i>	
pučiť , <i>-ím, -ia</i> nedok. 1. rozmačkávať: <i>p. varené zemiaky</i> 2. rozlupávať: <i>p. slivky, hrachové strúčky</i> r. švestky, hrachové lusky 3. nář. pučet, rašit	půjčit <i>-ím -í</i> dok. 1. požičať: <i>půjč mi tužku</i> požičaj mi ceruzku; <i>p. peníze na úroky</i> požičať peniaze na úroky
pudľa , <i>-le</i> 2. mn. <i>-li</i> ž. nář. 1. pult	pudl <i>-a</i> m. 1. pudel (pes)
pýtať , <i>-am, -ajú</i> nedok. 1. <i>čo, čo od koho; koho</i> , s inf. se spoj. <i>aby i ~</i> (požadovať niečo od niekoho) <i>žádat co, od koho, na kom, po kom; říci komu oč, o koho: p. si od niekoho peniaze</i> ; <i>pýtaj si to řekni si o to</i> ◇ hovor. žert. <i>topánky pýtajú kašu</i> boty se už poroučejí; žert. <i>ked' spí, ani jest nepýta</i> když spí, ani chleba nechce 2. poněk. zastar. <i>koho, koho o čo prosit: p. o odpustenie</i> 3. poněk. zastar. žebrať 4. hovor. <i>čo, čo za čo počítat co, kolik za co; žádat co: mnoho si pýtal mnoho počítal, mnoho žádal; kolko pýtate? kolik to stojí?; nevie, čo kolko</i> (má) <i>p., čo, kolko by pýtal</i> neví co by chtěl (žádal)	ptát
račkovať , <i>-ujem, -ujú</i> nedok. expr. 1. jít pozpátku	ráčkovat <i>-uji -ují</i> nedok. 1. ráčkovat': lek. <i>ráčkování</i>
rafat' , <i>-em/-ám, -ú/-ajú, rafaj!</i> nedok. expr. 1. <i>čím o co i ~</i> tlouci: <i>moriak rafe krídlami o zem</i> krocán... 2. bouchat (vydávat tupý zvuk) 3. pelášit, uhánět 4. <i>čo rvát: r. čučoriedky</i> trhat borůvky	rafat <i>-ám -ají</i> nedok. expr. 1. chniapať: <i>štěně rafá po noze</i> šteňa chniape po nohe 2. havkať, d'avkať (brechať): <i>psi zlostně rafali</i> psi zlostne havkali
rafat' sa 1. bouchat se, tlouci se	rafat se <i>-ám -ají</i> nedok. expr. 1. chniapať sa (bit' sa): <i>smečky psů se rafaly</i>

	<p>svorky psov sa chniapali</p> <p>2. hrub. brechať na seba (vadiť sa)</p>
<p>rez, -u m.</p> <p>1. řez: l�k. <i>cis�rsky r.</i>; geom. <i>kruhov�y r.</i>; trochu zastar. <i>kniha so zlat�m r-om ... se zlatou oř�zkou</i>; cukr�ř. <i>�okolodov� r-y</i></p> <p>2. zastar. ve spoj. <i>dať niekoho niekomu do rezu</i> sv�řit n�koho n�komu pod pr�snou v�chovu; <i>dr�ať niekoho, nie�o v reze</i> dr�zet n�koho pr�sn�; <i>byť v reze</i> b�t pod metlou (pod pr�snou k�zn�)</p>	<p>rez rzi �.</p> <p>1. hrdza (v rozli�. v�zn.): (i rezu m.) <i>plechovky pokryt� rzi</i>, <i>rezem</i> plechovky pokryt� hrdzou; bot. (iba �.) <i>r. obiln�</i> hrdza obiln�</p>
<p>rezav�y pr�d.</p> <p>1. řezav�y, ostr�y;</p>	<p>rezav�y, reziv�y, rezovat�y, rezat�y pr�d.</p> <p>1. hrdzav�y (v rozli�. v�zn.): <i>r-� hřeb�ky</i> hrdzav�e klince; <i>r-av� vlasy</i> hrdzav�e, ryřav�e vlasy</p>
<p>rezavo pr�sl.</p> <p>1. řezav�e</p>	<p>rezav�e, rezat�e pr�sl.</p> <p>1. hrdzavo</p>
<p>rezn�y¹ pr�d.</p> <p>1. řezn�y: <i>r-� r�ychlost'</i></p> <p>rezn�y² pr�d.</p> <p>1. ř�zn�y, ostr�y: <i>r-� pivo</i></p>	<p>re�n�y pr�d.</p> <p>1. obl. mor. ra�n�y: <i>r-� kořalka</i> ra�n� p�lenka, 2. zrebn�y: <i>r-� pl�tno</i> zrebn�e pl�tno 3. stav. <i>r-� zdivo</i> neomietan�e murivo</p>
<p>riadiť¹, <i>-im, -ia</i> nedok.</p> <p>1. ř�dit: <i>r. dopravu</i></p> <p>riadiť², <i>-im, -ia</i> nedok.</p> <p>1. ukl�zet, pokl�zet: <i>r. byt</i></p> <p>2. zastar. opatrovat, obstar�vat: <i>r. kone; r. deti</i></p>	<p>rad� <i>-�m -�</i> nedok.</p> <p>1. rad�ť: <i>rad� mu v pr�ci</i> rad� mu v pr�ci; <i>l�kař radil zmeňnu prostred�</i> l�kař radil zmenu prostredia; <i>rad�m k opatrnosti</i> rad�m opatrnosť, byť opatrn�y � ob. expr. <i>babo rad'</i> porad', kto si m�dry</p>
<p>robotnica, -e, 2. mn.. <i>-n�c</i> �.</p> <p>1. trochu zastar. pracovit� �ena</p> <p>2. v�el. d�lnice</p>	<p>robotnice <i>-e</i> �.</p> <p>1. hist. poddan�</p>
<p>rodi�ovsk�e, -�ho s.</p> <p>1. pod�l po rodi��ch</p>	<p>rodi�ovsk�</p>
<p>rohov�e, -�ho s. zastar.</p> <p>1. ocasn�e (d�rek, oby�. d�tem p�i dobr�m prodeji</p>	<p>rohov�y¹ pr�d.</p> <p>1. rohov�y (vyroben�y z rohu, obsahuj�ci rohovinu)</p>

dobytka)	<p>rohový² príd.</p> <p>1. rohový, rožný: <i>r-á miestnosť</i> rohová, rožná miestnosť; <i>r. dŕm</i> rohový, nárožný dom; šport. <i>r. kop</i> rohový kop</p>
<p>rozceriť, -ím, -ia dok. expr.</p> <p>1. vycenit, rozchlípit (obyč. jen ústa): <i>r. čel'uste</i></p>	<p>rozčeřit -í -í dok.</p> <p>1. rozceriť: <i>větrík rozčeřil hladinu</i> vetřík rozčeril hladinu</p>
<p>rozkúřit, -im, -ia dok.</p> <p>1. roztopit, zatopit (udělat oheň)</p> <p>2. zříd. čo vytopit, rozehřát: <i>r. izbu</i></p> <p>3. expr. rozprášit, rozehnat</p>	<p>rozkouřit -ím -í dok.</p> <p>1. rozfajčit': <i>r. doutník</i> rozfajčit' cigaru</p>
<p>rozpást' sa, -pasie, -pasú dok.</p> <p>1. pustit se do pasení</p> <p>2. expr. vypást se (ztučnět)</p>	<p>rozpást se</p>
<p>rozpučiť, -ím, -ia dok.</p> <p>1. <i>koho, čo rozmáčknout</i>: expr. <i>rozpučím ta ako žabu, ako voš, ako muchu, ako chrústa</i> zamáčknú tě jako housenku, jako hmyz; <i>malo ho, išlo ho, ide ho od zlosti, od jedli, od hnevu</i> <i>r. mohl, může prasknout zlostí; to je do rozpučenia</i> a) to je k popukání (smíchem), b) to je k prasknutí (zlostí)</p>	<p>rozpučet</p>
<p>rozrevat' sa, -revem, -revú, -rev! dok. expr.</p> <p>1. rozkřičet se, rozeřvat se</p> <p>2. hovor. rozbřečet se</p>	<p>rozervat se -rve -rvou dok.</p> <p>1. roztrhat' sa, rozdriapat' sa: <i>podšívka se už rozerval</i> podšívka sa už roztrhala</p>
<p>roztrepat', -em, -ú dok.</p> <p>1. hovor. expr. čo roztřískat</p> <p>2. kuch. čo rozkvedlat: <i>r. smotanu</i></p>	<p>roztřepat -u/-ám -ou/-ají dok.</p> <p>1. roztriasť: <i>r. seno</i> roztriasť seno; <i>s. složený kapesník</i> roztriasť zloženú vreckovku; <i>jízda ho roztřepala</i> jazda ho roztriasla</p>
<p>roztrepaný príd.</p> <p>1. hovor. expr. roztlučení, rozbitý: <i>r-á hlava</i></p> <p>2. kuch. rozkvedlaný</p> <p>3. zříd. roztřepaný</p>	<p>roztřepený príd.</p> <p>1. rozstrapkaný, vystrapkaný, obstrapkaný: <i>r-é manžety</i> rozstrapkané manžety; <i>r. límeček</i> vystrapkaný golierik</p>

<p>roztrepať, -em, -ú dok.</p> <p>1. hovor. expr. čo roztrískat</p> <p>2. kuch. čo rozkvedlat: <i>r. smotanu</i></p>	<p>roztrépat -u/-ám -ou/-ají dok.</p> <p>1. roztriasť: <i>r. seno roztriasť seno; s. složený kapesník roztriasť zloženú vreckovku; jízda ho roztrépała jazda ho roztriasla</i></p>
<p>roztrepávať, -am, -ajú nedok.</p> <p>1. rozbíjet</p> <p>2. rozkvedlávať</p>	<p>roztrépať -ám -ají nedok.</p> <p>1. roztriasať</p>
<p>sánka, -y, 2. mn. -nok ž. anat.</p> <p>1. sanice, dolní čelist</p>	<p>sánky -něk ž. pomn.</p> <p>1. sánky: <i>děti jezdí na sánkách</i> deti sa sánkujú; tech. <i>regulační s.</i> regulačné sánky (súčasť daktorých strojov)</p>
<p>sčítaný¹ příd.</p> <p>1. sečtělý</p> <p>sčítaný² příd.</p> <p>1. sečtený $\diamond$ <i>dni niekoho sú sčítané</i></p>	<p>sčítaní, sečítaní -í s.</p> <p>1. mat. sčítanie, spočítanie; admin. <i>sčítaní lidu</i> sčítanie ľudu</p>
<p>sedliactvo, -a s.</p> <p>1. hromad. sedláci</p> <p>2. selství</p>	<p>sedláctví</p>
<p>schodit¹, -im, -ia nedok.</p> <p>1. scházet: <i>schodil schodíkmi $\diamond$ niekto (niečo) mu neschodí z umu, z mysle</i></p> <p>2. zříd. vzházet (klíčit) <i>žito schodí</i></p> <p>schodit², -im, -ia dok.</p> <p>1. čo zchodit, pochodit: <i>s. celé mesto</i></p>	<p>shodit -ím -í dok.</p> <p>1. zhodit': <i>s. laťku zhodit' latku</i>; hovor. expr. <i>s. někoho před kamarády zhodit' niekoho pred kamarátmi (znevážiť)</i>; <i>s. ze sebe starosti zhodit' zo seba starosti</i>; <i>s. vousy dat' si dolu bradu</i></p>
<p>schudnúť, -nem, -nú dok.</p> <p>1. zhubnout</p>	<p>zchudnout -nu -nou -dl dok.</p> <p>1. schudobniet'</p>
<p>schudnutý příd.</p> <p>1. vyhublý</p>	<p>zchudlý příd.</p> <p>1. schudobnený: <i>z. šlechtic</i></p>
<p>siat, <i>sejem, sejú</i> nedok.</p> <p>1. sít: <i>s. zrno; s. nesváry; ako kto seje, tak žne</i> (pořek.)</p>	<p>sát <i>saji, sají</i> nedok.</p> <p>1. cicať: <i>s. si z prstu krev cicať si z prsta krv</i>; (o mláďatách, o hmyze) <i>dítě saje mateřské mléko</i> dieťa cicia materské mlieko; <i>včely sají z</i></p>

	<p><i>květů šťávu</i> včely cicajú, sajú z kvetov šťavu</p> <p>2. piť, vpijať, sať: <i>flanel dobre saje pot flanel</i> dobre pije, prepúšťa pot</p> <p>3. kniž. vdychovať: <i>s. kouř cigarety</i> vdychovať cigaretový dym; <i>s. čistý vzduch plnými doušky</i> vdychovať čistý vzduch plnými dúškami; <i>s. vůni květů</i> vdychovať vôňu kvetov</p> <p>4. nasávať: <i>tech. sání pístového motoru</i> nasávanie piestového motora</p> <p>5. kniž. zried. čerpať, naberať: <i>s. sílu, útěchu z něčeho</i> čerpať silu, útechu z dačoho</p>
<p>silit', -im, -ia nedok.</p> <p>1. <i>koho do čoho</i> nutit někoho do něčeho, naléhat na někoho: <i>s. niekoho do ženby</i>; <i>neos. silí ma na zvracanie</i> nutká mě ke zvracení, je mi na zvracení</p>	<p>sílit -ím -í nedok.</p> <p>1. <i>mocniet', silniet', zosilňovať sa: vítr, déšť sílí</i> vietor, dážď silnie; <i>s. na duchu i na těle</i> mocniet' na duchu a na tele</p> <p>2. <i>tučniť: od svých třiceti let stále sílila</i> od svojich tridsiatich rokov stále tučnela, priberala</p> <p>3. (<i>koho, co</i>) <i>posilňovať: cvičení pro silení svalů</i> cvičenie na posilňovanie svalov; <i>naděje nás sílí</i> nádej nás posilňuje</p>
<p>silit' sa do čoho</p> <p>1. <i>nutit se: n. sa do práce</i></p>	<p>sílit se -ím -í nedok.</p> <p>1. <i>zried. posilňovať sa, dodávať si sily</i></p>
<p>skapat', -em, -ú dok.</p> <p>1. <i>zmizet: peníze mi skapali</i></p> <p>2. <i>expr. chcípnout, scípnout, pojít: je mu na skapanie</i> je mu na umření</p>	<p>skapat -e/-á -ou/-ají dok.</p> <p>1. <i>odkvapkať, stiecť: vosk skapal na zem</i> vosk odkvapkal na zem; <i>zried. těstoviny se nechají</i> s. cestoviny sa nechajú odkvapkať</p>
<p>skudlit'¹, -ím, -ia dok. expr.</p> <p>1. <i>čo zvířít, rozvířít: s. prach</i></p> <p>skudlit'², -ím, -ia dok. expr.</p> <p>1. (o vlasech, niti ap.) <i>zcuchat</i></p>	<p>škudlit -ím -í nedok. expr.</p> <p>1. <i>žgřlošit', skývražit'</i></p>
<p>slobodno přísl.</p>	<p>svobodně přísl.</p>

<p>1. možno, dovoleno: <i>s. fajčiť</i> možno kouřit ◇ <i>slobodno</i> volno (na zaklepání)</p>	<p>1. slobodne</p>
<p>smrčok, <i>-čka</i> m. bot. 1. smrž</p>	<p>smrček <i>-čku</i> m. 1. zdrob. smriečok, smriečik</p>
<p>sprava¹ prísl. 1. zprava sprava², <i>-y</i>, 2. mn. <i>správ</i> ž. neodb. 1. nářadí, náčiní: <i>rybárska</i> s.</p>	<p>správa <i>-y</i> ž. 1. správa: <i>státní</i> s. štátna správa; <i>domovní</i> s. domová správa 2. oprava: <i>dát boty do s-y</i> dať topánky do opravy 3. zastar. poriadok: <i>není s nimi žádné s-y</i> nemožno s nimi prísť na poriadok (rozliš od zpráva)</p>
<p>spraviť, <i>-ím, -ia</i> dok. 1. udělat: <i>čo i ~, čo z čoho; čo môžeš s. dnes, neodkladaj na zajtra</i> (přísl.); <i>dat si s. topánky</i> dáť si u. boty; <i>s. kotrmelec</i> (i přen. expr.) ◇ <i>s. (niekomu) čiaru cez rozpočet; s. križ nad niekým, nad niečím; expr. často iron. s. dieru do sveta; s. kyslú tvár; z koho, z čoho čo; koho, čo čím, akým</i> (změnit někoho, něco na něco), <i>žena ho spravila iným človekom; čo komu, čomu; čo</i> (způsobit) <i>s. niekomu zle</i> ◇ <i>spravilo mu to dobre; s. niekomu po vůli; s kým, s čím</i> (naložit nějak) ◇ <i>expr. s. s niekým, s niečím krátky proces</i></p>	<p>spravit <i>-ím -í</i> dok. 1. opraviť: <i>s. boty opraviť</i> topánky; <i>dát si s. hodinky</i> dať si opraviť hodinky 2. dať do poriadku, vyliečiť: <i>všetchno spraví čas</i> všetko dá do poriadku, vylieči, zahojí čas 3. napraviť, zlepšiť: <i>s. jídlo kořením</i> zlepšiť jedlo korením 4. hovor. zariadiť, vykonať, napraviť: <i>spraví to pár korun</i> zariadi sa to s pár korunami; i nedok., obyč. v zápore: <i>pláčem se nic nespraví</i> plačom sa nič nenapraví, nevykoná; <i>nějak to s ním spravíme</i> dajako to sním urovnáme, napravíme; <i>nic s ním nespravili po dobrém ani po zlém</i> nič s ním nezmohli po dobrom ani po zlom ◇ <i>s. si žaludek vyliečiť</i> si žalúdok; <i>s. si chuť</i> napraviť si chuť (rozliš od zpravit)</p> <p>zpravit <i>-ím -í</i> dok. 1. kniž. (koho, co o čem) upovedomiť, informovať, vyrozumieť: <i>z. veřejnost o důlním neštěstí</i> informovať verejnosť o banskom nešťastí</p>
<p>spraviť sa</p>	<p>spravit se <i>-ím -í</i> dok.</p>

<p>1. udělat se: ~ <i>i komu</i>; (utvořit se) <i>na vode sa spravili kruhy</i>; <i>kým, čím, akým</i>, se spoj. <i>že, akoby</i> (předstírat něco) S. <i>sa chorým, hluchým</i></p> <p>2. <i>s kým</i> dohodnout se</p>	<p>1. popraviť sa (stučniet'; zotaviť sa): <i>spravil se o 5 kg</i> popravil sa, <i>pribral 5 kg</i></p>
<p>sprostý, 2. st. -<i>ejší</i> příd.</p> <p>1. hloupý: <i>je s. ako baran</i> je hloupý jako bota; <i>robiť sa s-ým</i> dělat se hloupým; expr. <i>S-á výhovorka</i> hloupá výmluva;</p>	<p>sprostý příd.</p> <p>1. hrubý, chrapúnsky, nevychovaný: <i>s-á tvár</i> hrubá tvář; <i>s-é chování</i> nevychované, grobianske správanie; s. <i>vtip</i> neslušný, hrubý vtip</p> <p>2. expr. brutálny, surový, bezohľadný: s. <i>vrah</i> brutálny vrah</p> <p>3. zastar. a ob. (o veciach) sprostý (obyčajný, bežný): S. <i>tabák</i> sprostý, ordinárny tabak</p>
<p>sprosto/sproste přísl.</p> <p>1. hloupě</p>	<p>sprostě</p>
<p>srstka, -y, 2. mn. -<i>tok</i> ž.</p> <p>1. chloupek, chlup</p>	<p>srstka -y ž.</p> <p>1. pol'ka, egreš: bot. s. <i>angrešt</i> egreš</p>
<p>st'ahovací¹, -ia, -ie příd.</p> <p>1. stahovací: <i>s-ia lampa</i></p> <p>st'ahovací², -ia, -ie příd.</p> <p>1. stěhovací: s. <i>voz</i></p>	<p>stehovací příd.</p> <p>1. stehovací: tech., text. s. <i>stroj</i> stehovací stroj</p>
<p>stavať sa¹</p> <p>1. stavět se: s. <i>sa do cesty</i>; přen. s. <i>sa na vlastné nohy</i>; s. <i>sa kladne k niečomu</i> ◇ s. <i>sa bokom, chrbtom k niekomu, niečomu</i> s. se bokem, zády k někomu, něčemu</p> <p>stavať sa²</p> <p>1. zastavovat se</p>	<p>stávat se -ám -ají nedok.</p> <p>1. stávat sa: <i>stává se vedoucím celého podniku</i> stáva sa vedúcim celého podniku; <i>to se tak stává, že...</i> to sa už tak stáva, že...; to už tak býva, že...; <i>stávalo se zvykem, že...</i> (pomaly) sa stávalo zvykom, že...</p>
<p>stojací, -a, -e příd.</p> <p>1. stojící: <i>s-a voda</i></p>	<p>stojací příd.</p> <p>1. stojací: s. <i>hodiny</i> stojacie hodiny; s. <i>límeč</i> stojací golier</p>
<p>stopit', -im, -ia dok.</p>	<p>stopit' -ím -í dok.</p>

<p>1. rozpustit, roztavit: s. <i>sneh</i>; s. <i>maslo</i> rozpustit ...</p>	<p>1. kniž. vnoriť, zaboriť (ostrý predmet do dačoho): S. <i>čepel do hrudi vnoriť, zaboriť čepel do prs</i> (rozlíš od ztopiť)</p> <p>stopiť² -ím -í dok.</p> <p>1. šport. slang. stopnúť (loptu)</p>
<p>stopiť sa</p> <p>1. roztát: <i>sneh sa stopil</i></p>	<p>stopiť se -ím -í dok.</p> <p>1. kniž. vnoriť sa, ponoriť sa: s. <i>se v sladkém spánku vnoriť sa, ponoriť sa do sladkého spánku</i></p>
<p>strán predl. s 2. p. zastar.</p> <p>1. (nejčastejši ve spoj. s. cesty) vedle, u, při: <i>strán cesty ležal peň</i></p>	<p>stran predl.</p> <p>1. kniž. ohľadne, ohľadom: <i>domluvit se s. ceny dohovoriť sa ohľadne, ohľadom ceny; prijít s. jistě záležitosti prísť ohľadne istej veci; prišiel k nám s. bytu prišiel k nám ohľadne bytu, prišiel k nám o byt</i></p>
<p>strhnúť, -nem, -nú dok.</p> <p>1. strhnout</p>	<p>ztrhnout -nu -nou -hl dok.</p> <p>1. strhať, zmoriť, utáhať: <i>práce v lese ho pořádně ztrhla práca v lese ho poriadne strhala, umorila; zvedal těžký náklad a ztrhlo ho to dvíhal ťažký náklad a pretrhol sa</i> (rozlíš od strhnout)</p>
<p>strhnúť sa</p> <p>1. trhnout sebou: s. <i>sa od laku</i></p> <p>2. vytrhnout se: s. <i>sa zo sna</i></p> <p>3. strhnout se: <i>strhol sa boj</i></p>	<p>ztrhnout se -nu -nou -hl dok.</p> <p>1. expr. pretrhnúť sa, strhať sa: <i>takovým nákladem se může z. od takého nákladu sa môže pretrhnúť</i> (rozlíš od strhnout se)</p>
<p>strihnúť, -nem, -nu dok.</p> <p>1. střežit</p> <p>2. koho, na koho, na čo i ~ číhat: s. <i>na zlodejov</i></p> <p>3. na koho, na čo i ~ střežit, hlídat: <i>žiarlivo s. na každý jeho pohyb</i></p> <p>4. po kom, po čom, za kým, za čím, koho i ~ slídit, číhat: <i>mačka strihne na myš kočka</i></p>	<p>strihnout -nu -nou -hl dok.</p> <p>1. strihnúť: s. <i>do papíru strihnúť, zastrihnúť do papiera; kuň stříhl ušima kôň zastrihal ušami; s. nohama strihnúť nohami</i> (pri kraule)</p> <p>2. vystrihnúť: s. <i>si šaty, kabát vystrihnúť si šaty, kabát</i></p> <p>3. hovor. expr. struhnúť, družgnúť: <i>stříhl mu takovou, že se posadil</i> struhol mu takú, že sa</p>

<p>čihá na myš</p>	<p>prevrátil ◊ (<i>čára, brázda</i>) <i>jako když stříhne</i> (čiara, brázda) ako podľa linonára, akoby ju odstrihol</p>
<p>strižný příd. 1. stříhací 2. střížní: zastar. <i>s. tovar s. zboží</i></p>	<p>střížený příd. 1. strihaný; vystrihnutý: <i>sukně s-á do zvonu</i> sukňa strihaná do zvona 2. zastrihnutý, pristrihnutý: <i>krátce s-á bradka</i> krátko pristrihnutá, zastrihnutá briadka; <i>stromy d-é do jehlanu</i> stromy zostrihnuté, zrezané do tvaru ihlana</p>
<p>strůžik, -a m. 1. struhadlo, struhátko 2. expr. zříd. stružka: <i>strůžiky dažďa</i></p>	<p>stroužek¹ -žku m. 1. strůčik (cesnaku)</p> <p>stroužek² -žku m. 1. ob. zastar. strůhač (oberučný nůž) 2. odrezok: <i>s-y citrónu</i> kolieska, krúžalky citróna</p>
<p>šálka, -y, 2. mn. -lok ž. 1. šálek: <i>š. čaju</i></p>	<p>šálka, expr. šálička -y ž. zdrob. 1. šálik</p>
<p>šampiňón, -a m. bot. 1. žampión</p>	<p>šampion -a m. šport. 1. šampión</p>
<p>široká, -ej ž. hovor. 1. starosvatka</p>	<p>široký příd. 1. široký: <i>š. průjezd</i> široký priechod; <i>š-á pentle</i> široká stuha; <i>jak je ta látka š-á?</i> aká široká je tá látka?; <i>š. svět</i> široký svet; <i>mít š. rozhled</i> mať široký rozhľad; <i>š-é uplatnění nových metod</i> široké uplatnenie nových metod; trocha kniž. <i>š-é výklady</i> široké výklady (obšírne) ◊ <i>natáhnout se, ležet jak š. tak dlouhý</i> natiahnuť sa, ležať aký široký taký dlhý; <i>být širší než delší</i> byť širší ako, než dlhší</p>
<p>škvřína, -at'a, 2. mn. -at S. hovor. 1. škvrně (malé dítě)</p>	<p>škvrna -y ž. 1. škvrna (v rozlič. význ.): <i>inkoustová s.</i> atramentová škvrna, atramentový flak; <i>s. od</i></p>

	<i>rzi</i> škvrna od hrdze; expr. <i>morální s. morálna</i> škvrna
špatný příd. 1. škaredý, ošklivý	špatný 2. st. <i>horší</i> , zried. <i>špatnější</i> příd. 1. (v rozlič. význ.) zlý: <i>š-á strava</i> zlá strava; <i>š. prospěch</i> zlý prospech; <i>š. pracovník</i> zlý pracovník; <i>dávat š. příklad</i> dávat zlý příklad; <i>neřekli š-ého slova</i> nepovedali si zlého, krivého slova; <i>dělat š. dojem</i> robit' zlý dojem; fyz. <i>š. vodič tepla</i> zlý vodič tepla 2. chybný, nesprávný: <i>š. názor</i> chybný názor 3. (kedysi) nízký: <i>dívka ze š-ho rodu</i> dievčina z nízkeho rodu ◊ <i>vzít něco za š. koniec</i> chytiť dačo za zlý koniec; <i>to vezme š. koniec</i> zle sa to skončí; <i>být ve š-é míře</i> mať zlu vůľu; <i>obrátit se na š-ou adresu</i> obrátiť sa na zlu adresu
špatně přisl. 1. škaredě, ošklivě	špatně přisl. 1. zle: <i>dělá se mu špatně</i> prichádza, prichodí mu zle, ide mu byť zle
špatnost' , -ti ž. 1. ošklivost	špatnost -i ž. 1. zlo, zloba: <i>š. lidská je nepochopitelná</i> ľudské zlo je nepochopiteľné 2. zlý skutok: <i>dopustit se š-i</i> vykonať zlý skutok; <i>být schopen každé š-i</i> být schopný všetkého, být schopný aj toho najhoršieho
štepit' ¹ , -im, -ia nedok. 1. lék. očkovat 2. zahr. štěpovat, roubovat štepit' ² , -im, -ia nedok. nář. 1. štepovat	štěpit -ím -í nedok. 1. trocha kniž. štíepať (kálat'): <i>š. smrkovou sněť</i> štíepať smrekovú haluz 2. odb. štíepit': <i>štěpení atomového jádra</i> štíepanie atómového jadra; pren. <i>spory štěpí obec na dva tábory</i> spory štíepia, rozštepujú obec (delia)
šustnúť sa 1. (prudce se pustit) sesmýknout se: <i>sneh šústol</i>	šustnout se -nu -nou -tl dok. hovor. 1. suchnúť sa <i>šustla se kolem dveří</i> suchla sa

<p><i>sa zo strechy</i></p>	<p>okolo dvier; expr. <i>jak se něco šustne, musí být při tom</i> musí byť všade, kde sa čo šuchne, kde sa tri hrachy (v hrnci) varia, kde tri hrachy (v hrnci) vrú (prihodi sa, stane sa)</p>
<p>t'apat', -em, -ú nedok. expr. 1. pleskat</p>	<p>t'apat -u/-ám -ou/-ají, t'apkat -ám -ají nedok. 1. expr. capkať; cupkať: <i>bosé děti t'apají po chodbě</i> bosé deti capkajú, cupkajú po chodbe; <i>t'apkání psích tlapek</i> cupkanie, cupot psích labiek</p>
<p>t'apkavý příd. expr. 1. placatý, plochý</p>	<p>t'apavý, t'apkavý příd. 1. expr. capkavý: <i>t-ě dětské kručky</i> capkavé detské krôčiky</p>
<p>tata i tato, -a, 1. mn. -ovia m. 1. fam. táta</p>	<p>ta ta, tata', tatata cit. 1. tatata, ratata (označuje pravidelné zvuky, napr. pri streľbe, trúbení ap.)</p> <p>tata² prísl. 1. hovor. v spoj. <i>na to t. raz-dva</i>, v momente; <i>přiběhl na to t. pribehol raz-dva</i>, v momente, ako strela</p> <p>tento i tato, toto zám. 1. tento: <i>tyto boty jsou mi malé</i> tieto topánky sú mi malé; <i>zítra touto dobou</i> zajtra o tomto čase; <i>tuto zimu</i> tej zimy, tejto zimy, túto zimu; <i>tuto noc</i> tej noci, tejto noci, túto noc; <i>z těchto důvodů</i> preto, z tejto príčiny 2. iba <i>toto toto: toto nemám rád</i> toto nemám rád, toto sa mi nepáči</p>
<p>tenút', -niem, -nú nedok. 1. plavat 2. vznášet se</p>	<p>tonout -nu -nou -nul nedok. 1. kniž. tonút', topiť sa: pren. <i>t. v slzách</i> topiť sa, tonút' v slzách</p>
<p>test', -a, 1. mn. -ovia m. 1. tchán (manželčin otec)</p>	<p>test -u m. 1. odb. test: <i>inteligentní t. inteligentný</i> test;</p>

	<i>psát t. písať test</i>
tiahle/tiahlo přisl. 1. táhle	táhlo -a s. 1. tech. ťahadlo: <i>drátové t. drôtové ťahadlo</i>
tíha cit. 1. ej, eja (vyjadřuje překvapení, údiv, obdiv)	tíha -y ž. 1. ťarcha; odb. gravitácia, tiaž: <i>pod jeho t-ou povolila židle pod jeho ťarchou povolila stolička</i> ; pren. <i>t. válečné doby ťarcha vojnových čias</i> ; <i>pod t-ou dôkazů pod ťarchou dôkazov</i> ◇ <i>shodit ze sebe t-u zhodiť ťarchu, bremeno z pliec, z hlavy</i> ; <i>spadla z ní všechna t. spadla jej ťarcha, spadol je batoh z pliec, z hlavy</i>
tlačný příd. 1. tištěný: kniž. <i>t-é slovo</i> 2. tlačný: tech. <i>t-é sklo</i>	tlačný příd. 1. tlačný: let. <i>t-á vrtule tlačná vrtuľa</i> ; lod. <i>t. remorkér tlačný remorkér</i>
tôňa , -ne, 2. mn. -ní ž. 1. stín: <i>t. stromu</i> ◇ <i>chodiť za niekým ako t., nasledovať niekoho ako t.; chodiť ako t.; vlietť sa ako t.</i> ; expr. (přízrak, představa) <i>t. mladosti</i> ; (stopa, náznak něčeho) <i>t. smútku</i>	tůň, tůně -ně ž. 1. hlbočina, jamina (vymleté hlboké miesto v rieke ap.); ban. <i>jámová t. jamová žumpa</i>
tôňička , -y, 2. mn. -čiek, zříd. i tônka , -y, 2. mn. -nok ž. zdrob. expr. 1. stínek	tůňka -y ž. zdrob. 1. hlbočina, jaminka
trváci , -a, -e příd. 1. trvalý: <i>t-a radost'</i> ; bot. <i>t-e bunky</i> ; zříd. <i>t. dojem</i> 2. trvanlivý: <i>t-a látka</i>	trvací příd. 1. trvací: lingv. <i>t. sloveso trvacie sloveso</i>
tuhé , -ého s. 1. hovor. pálenka	tuhý příd. 1. tvrdý: <i>t. límec tvrdý golier</i> ; <i>t-é maso tvrdé mäso (nedovarené)</i> ; <i>t. papír tvrdý papier</i> ; <i>t-á stolice tvrdá stolica</i> 2. tuhý: fyz., chem. <i>t. roztok tuhý roztok</i> ; <i>t-é skupenství tuhé skupenstvo</i> ; tech. <i>t-á paliva, mazadla tuhé palivá, mastivá, mazadlá</i> ; <i>t. lih</i>

	pevný lieh; anat. <i>t-é vazivo</i> tuhé väzivo; (intenzívny, úporný) <i>t. boj</i> tuhý boj; <i>t. výcvik</i> tvrdý výcvik; <i>klást t. odpor</i> klásť tvrdý, tuhý odpor; <i>t-á zima</i> tuhá zima; (odolný) <i>t. život</i> tuhý život ◊ <i>jde do t-ého</i> ide do tuhého
túkať , -am, -ajú nedok. expr. 1. houkat: <i>auto túkalo</i> ; expr. <i>na koho, komu</i> (řvát, hlasitě křičet)	ťukat -ám -ají nedok. 1. ťukať, klopať: <i>ť. na dveře</i> klopať na dvere; <i>datel ťuká do stromu</i> ďateľ klope, ťuká do stromu; ryb. slang. <i>ryba ťuká</i> ryba zobká (pohybuje plavákom); hovor. <i>ť. na psacím stroji</i> klopkat', klepkat', ťukat' na písacom stroji; <i>ť. na klavír</i> brnkat' na klavíri 2. štuchať, d'obať (lakt'om, prstom): <i>ť. loktem suseda, do suseda</i> štuchať lakt'om suseda, do suseda; <i>ť. si na čelo</i> d'obať si, ťukat' si do čela ◊ <i>bída, nouze ťuká na okna, na dveře</i> bieda klope na dvere
tuná přísl. hovor. 1. zde, tu	tuna -y ž. 1. tona: lod. <i>registrovaná t.</i> registrovaná tona
tuška , -y, 2. mn. -šiek ž. nář. 1. prase, svině	tužka -y ž. 1. ceruzka, ceruza: <i>měkká, tvrdá t.</i> mäkká, tvrdá ceruzka; <i>inkoustová t.</i> atramentová ceruzka; <i>ořezávat t-u</i> zastruhávat' ceruzku
tyl , -u, 6. j. -e m. text. 1. tyl	týl -u/-a m. 1. tylo: <i>posunout si čepici do t-u</i> posotiť si čiapku do tyla; tech. <i>t. sekery</i> obuch, tylo sekery; voj. (G iba -u): <i>v nepřátelském t-u</i> v tyle nepriateľ'a
uběhlík , -a, 1. mn. -ci 1. uprchlík, zběh	uběhlík
uběhlíčka , -y, 2. mn. -čok i ubehlica , -e, 2. mn. -lic ž. 1. uprchlice	uběhlíce
umlátit' , -ím, -ia dok.	umlátit -ím -í dok.

1. expr. zmlátit	1. ubiť, utľct': <i>u. hliněnou podlahu ubiť</i> hlinenú dlážku 2. expr. dobiť, dotľct': <i>u. vězně dobiť,</i> dotľct' vazňa; <i>kroupy umlátily osení</i> ľadovec zbil siatiny
usilovne prísl. 1. pilně	usilovně prísl. 1. úsilne, s úsilím 2. naliehavo
útek , -u m. 1. útěk: <i>dat' sa na ú.; spasit' sa</i> <i>ú-om</i>	útek -tku m. 1. tech. útok: <i>osnova a u. osnova a</i> útok
vahan , -a m. 1. (dřevěná mísa), okřín	vahan
vedro , -a, 2. mn. -dier/-dar s. 1. vědro	vedro¹ -a s. 1. horúčava, páľava, páľa, úpek: <i>tropická v-a tropické horúčavy</i> vedro² prísl. v přísudku 1. horúco: <i>je mi v. je mi horúco</i> $\diamond$ <i>bylo</i> <i>tam v. jako v peci</i> bolo tam horúco ako v peci, ako v pekle
veleba , -y ž. 1. velebnost 2. zřid. velebení, oslava	veleba
venčit' , -ím, -ia nedok. 1. věčít	venčit -ím -í nedok. 1. obyč. v spojení <i>chodit v. psa chodit'</i> so psom von
veternica¹ , -e, 2. mn. -níc ž. 1. bot. sasanka veternica² , -e, 2. mn. -níc ž. 1. nař. povětrná žena	větrnice
vinovatý příd. hovor. 1. vinný, vinen	vinovatý

2. bláhový: <i>je v., že to chce robiť</i> je b., že to chce dělat	
virgas , -u m. hovor. expr. trochu zastar. 1. bití 2. karabáč	virgas
vrchovec¹ , -vca 1. mn. -vce m. 1. vrchol vrchovec² , -vca 1. mn. -vci m. 1. kraj. horal	vrchovec
vybitý příd. expr. 1. mazaný, prohnaný	vybitý
vycifrovat' , -ujem, -ujú dok. 1. hovor. expr. vyzdobit, vyparádit	vycifrovat'
vydaj -a m. 1. vdavky, vdávání: <i>dievča na v. děvče na vdávání</i>	výdaj -e m. 1. ekon. výdavok: <i>příjmy a v-e příjmy a výdavky; cestovní v-e cestovné trovy</i>
vykadit' sa 1. (vyprchat) vykouřit se: <i>dym sa vykadil z izby</i> ; přen. expr. <i>všetko sa ti z hlavy vykadilo</i>	vykadit se dok. 1. hrub. vykást' sa, vyvalašit' sa (vyprázdnit' sa)
vykapat' , -e, -u dok. 1. (o zvířatech) vyhynout, vychcípát 2. vymizet: <i>ide v. všetka slušnosť</i> vymizí všechna slušnost	vykapat -u/-ám -ou/-ají dok. 1. vykvapkat'; odkvapkat': <i>nechat v. poslední zbytky oleje nechat</i> vykvapkat', odkvapkat' posledné zvyšky oleja; v. <i>nos olejem</i> vykvapkat' nos olejom
vykramit' , -ím, -ia dok. 1. expr. (o zboží) vyložit 2. hovor. expr. vyžvanit, vykecat	vykramařit dok. 1. odb. expr. vyhrabať, vykutať, vykutrať': <i>vykramařila ze zásuvky kus látky</i> vykutala zo zásuvky kus látky
vykúkat' , -am, -aju nedok. 1. expr. vykukávat: (vyčnívat) <i>spodnička vykuká</i> ; (dívat se odněkud) v. z <i>okna</i>	vykukat

<p>vykurovací, <i>-ia, -ie</i> prid. 1. odb. vytápěcí, topný: <i>v-ie teleso</i></p>	<p>vykuřovací prid. 1. odb. vydymovací: <i>v. tablety</i> vydymovacie tabletky; <i>v. prístroj</i> vydymovací prístroj</p>
<p>vykvákať, <i>-am/-čem, -ajú/-ču</i> dok. 1. expr. <i>koho, koho za čo</i> (obyč. za vlasy) vykrákať 2. <i>komu čo</i> vyškubat, vytrhat</p>	<p>vykvákať <i>-kám/-ču -kají/-čou</i> dok. 1. hrub. vykotkodákať, vyčvirikať (prezradiť, vykričať)</p>
<p>vypučiť, <i>-ím, -ia</i> dok. 1. čo vypnout, vystrčiť: <i>v. brucho</i> 2. (o očích) vypouliť, vyboulit</p>	<p>vypučit vypúčiť</p>
<p>vystrájať¹, vystrájať sa¹ <i>v. vystrojiť¹</i> vystrájať², <i>-am, -ajú</i> nedok. 1. čo i ~ tropit, vyvádět, řídit: <i>v. žarty, v. nezbedy</i> t. nezbednosti; <i>v. (si) posmech, žarty z niekoho</i></p>	<p>vystrájet</p>
<p>zajesť sa 1. <i>na koho</i> expr. nazlobit se na koho, naštvat se na koho 2. <i>do koho, do čoho</i> (o zraku) vpít se: <i>z. sa očami</i> (upřeně se podívat) vpít se očima</p>	<p>zajíst se <i>-jí -jedí -jedl</i> dok. 1. zried. <i>prijesť sa</i>: expr. <i>zajedlo se mu to</i> <i>prijedlo sa mu to</i>; <i>omrzelo ho to</i>; <i>znevidelo sa mu to</i></p>
<p>zakapať, <i>-em, -u</i> dok. 1. zahynout, vzít zkazu: <i>odišiel do sveta a tam kdesi zakapal</i> 2. zaniknout, pominout: <i>staré hnevy zakapali</i></p>	<p>zakapat <i>-u/-ám -ou/-ají</i> dok. 1. pokvapkať: <i>z. řízek citronem</i> <i>pokvapkať rezeň citronom</i>; <i>z. podlahu voskem</i> <i>pokvapkať dlážku voskom</i></p>
<p>zakapávať, <i>-am, -aju</i> 1. hynout, brát zkazu 2. zanikat, pomíjet</p>	<p>zakapávať</p>
<p>zápona, <i>-y, 2. mn. -pôn ž.</i> 1. nař. zástěra 2. zastar. brož, spona</p>	<p>zápona</p>
<p>zapovedať sa¹, <i>-poviem, -povedia</i> dok. 1. zařící se, zařeknout se</p>	<p>zapovídat se <i>-ám -ají</i> dok. 1. hovor. <i>zarozprávať sa, zahovorit' sa</i></p>

<p>zapovedat' sa², -ám, -ajú nedok.</p> <p>1. zaříkavat se</p>	
<p>zbožie, -ia s.</p> <p>1. obilí</p>	<p>zboží -í s.</p> <p>1. tovar: <i>spotřební z. spotřebný tovar; nabízet, prodávat z. ponúkat', predávať</i> tovar; text. tovar</p>
<p>zbožíčko, -a s.</p> <p>1. zdrob. expr. obilíčko</p>	<p>zbožíčko</p>
<p>zmliet', zmeliem, zmelu dok.</p> <p>1. semlít: z. <i>zrno</i></p>	<p>zmlít zmelu, zmelou dok.</p> <p>1. ob. expr. zrubat', zrebrít': <i>já tě zmelu!</i> tak ťa zrubem, tak ťa zrebrím!</p>
<p>žinka, -y, 2. mn. -niek ž.</p> <p>1. šňůra (např. na prádlo), provaz $\diamond$ <i>dat' si ž-u na krk dát si provaz na krk</i></p>	<p>žíinka¹ -y ž</p> <p>1. zdrob. expr. ženička, žienka, žieňa: <i>mladá ž. mladé žieňa</i></p> <p>2. rozprav. žienka: <i>vodní, lesní, divá ž. vodná, lesná, divá žienka</i></p> <p>žíinka² -y ž.</p> <p>1. frotírová rukavica, umyváček.</p>
<p>žnivo, -a s.</p> <p>1. žeň, úroda (obilí)</p> <p>2. zastar. žeň, žatva</p>	<p>žnivo</p>